

ČD

PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2016 / ROČNÍK 8 / ZDARMA

6

PAVEL HORVÁTH

JEDNOU BYCH CHTĚL
TRÉNOVAT V JAPONSKU

Hurá na okružní jízdu létem!

Jízdenka na léto

Bez omezení po celé ČR

* Platí s In Kartou nebo ISIC. Běžná cena 7denní jízdenky je 790 Kč a 14denní 1190 Kč.

www.cd.cz

InKarta
Vlakem vždy levněji

České dráhy
Národní dopravec

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SPOLUCESTUJÍCÍ,

abrakadabra, čáry máry fuk! Ačkoli by se mohlo zdát, že jsem se zbláznil, a bláznovství do značné míry patří k této profesi, toto zvolání (ne, víc jich nebude) mělo prvoplánově zaujmout vaši pozornost a tak trošku posloužit jako oslí můstek. Pokud jste dočetli až sem, tak to funguje. I když úplně oslí nebude, čáry a magie jsou skutečně spojovacím prvkem tohoto čísla. Zvažte sami: není Pavel Horváth tak trošku kouzelníkem? V dresu přivedl Plzeň k titulu, podobně se mu daří i z lavičky v roli asistenta trenéra. Je ale typicky českým Copperfieldem, na zázraky věří jen doma, a proto na EURO do Francie nepojede.

Na čáry možná věřil i Tomáš Baťa, nejznámější osobnost kraje, kam vás zavedeme v rubrice Cestování po ČR, když se jeho firma po roce slušného fungování ocitla v dluzích. Nakonec však taky vsadil na čestství a vymyslel něco, co se stalo celosvětovým zázrakem – baťovky.

Na kouzlo osobnosti zase vsadila partička „Evženů“ (podle vzoru Evžen – lovec žen), která pod záminkou sportovního soustředění vyrazila do Bělehradu. Poutavé líčení o jejich tahu na Srby, v němž uspěli asi jako sedláci u Chlumce, a vyhledávání satisfakce s výrazně českou příchutí v podobě výborné gastroonomie prodávané přímo v ulicích metropole, najdete v cestopise.

Doslova zázrakem bylo před čtvrtstoletím zapojení tehdejší ČSFR do mezinárodní sítě spojů EuroCity. Zatímco státním na západ od našich hranic trvalo roky, než se dostaly na seznam, nám stačilo vysvětlení, že naše tratě jsou klikaté, a víc jak 90 km/h průměrně prostě nejsme s to vymáčkнуть. O tom, jak Evropa podlehla našemu kouzlu, se více dozvíte v železničním tématu.

Příjemné cesty a šťastné návraty přeje

Václav Rubeš
šéfredaktor

KOUZLO ŽELEZNICE

Fotografie moderních či historických vozidel a lidí kolem nich posílejte nově přes **webové rozhraní www.cdprovas.cz**.
Autory zveřejněných snímků odměníme Kilometrickou bankou ČD v hodnotě 2 200 Kč.

Fotě
kouzlo železnice
a získejte
Kilometrickou
banku ČD!

Kilometrickou banku
za měsíc květen získává:
Jan Valenta

PŘEDPLATNÉ
25 Kč
za číslo

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
131 500 ks

VIDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
1. června 2016, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábreží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Radek Dvořák
Jiří Jeřeta
Václav Rubeš
Františka Vidnerová
Michal Málek
Jitka Eisenhammerová

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

**GRAFIKA/SAZBA/
ZLOM/PRODUKCE**
SEVENART s.r.o.

TISK
MORAVIAPRESS a.s.

POKYNY PRO AUTORY:
V případě nároku na honorář je nutné, aby autoři redakci uvedli jméno, příjmení, bankovní spojení, rodné číslo a adresu.

V opačném případě nemůže být honorář vyplacen.

S ČD VÁM LETADLO NEULETÍ

Autobusy Airport Express z pražského hlavního nádraží na Letišti Václava Havla Praha a zpět.

- jezdí v pravidelných intervalech
- od **1. 6.–30. 9.** ve špičce každých 10 min.

www.cd.cz/airportexpress

OBSAH

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE
29. 6.
2016

23
CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR
Zlínský

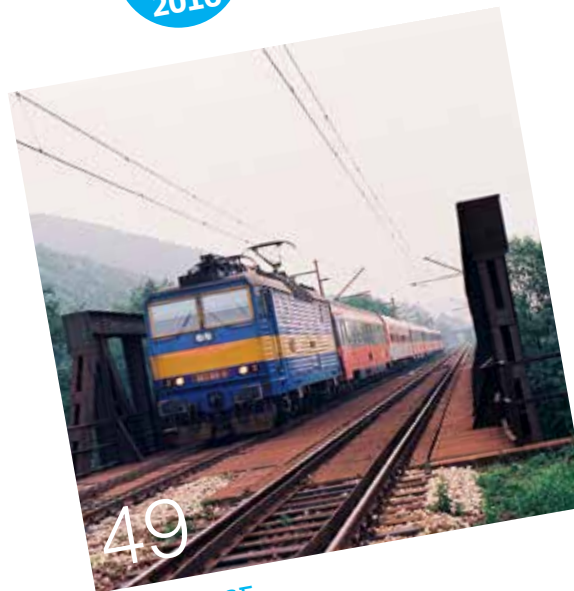

7
ROZHOVOR
Pavel Horváth

11 RETRO
Podnikání za socičku

40
CESTOPIS
Táhneme na Bělehrad

49
ŽELEZNICE
25 let spojů EuroCity v ČR

FOTO: MILAN ŠABLÍK

54
ČD PRŮVODCE
VLAK+ Festivaly

Železničář

Psali jsme...

Investujeme do nových vozů a do bezpečnosti
(č. 9/2016)

České dráhy se chystají v dalších letech investovat několik miliard korun. Chtějí hlavně reagovat na potřeby trhu a nalákat další cestující. Nemalé částky by tedy měly jít na obnovu parku kolejových vozidel, ale i na jejich bezpečnost a rozvoj služeb. Pomoci by měly také dotace z Bruselu. O plánech hovořila ředitelka odboru investic národního dopravce Hana Dluhošová.

Zahradní železniční vozí nadšence i kočku

(č. 9/2016)

Městečko Hulín skrývá v jednom nenápadném rodinném domku malé překvapení. Na jeho zahradě a dvorku se prohání nádherná motorová lokomotiva řady T 47, která je věrnou zmenšenou replikou jednoho ze strojů. Železniční nadšenci jej znají například z dráhy Třemešná ve Slezsku – Osoblaha. Zahradní železnici o délce 333 metrů obsluhuje její majitel Petr Sovadina z dceřiné společnosti DPOV Přešov.

Úzkorozchodná legenda žije dál

(č. 10/2016)

Díky úzkému rozchodu nenabýly naše nejmenší traťové motorové lokomotivy původní řady T 47.0 takové popularity jako některé jejich kolegyně na standardním rozchodu. V provozu jsou ale déle než 60 let, a proto se z nich staly legendy. Vždyť která řada strojů se může pochlubit tím, že zahajovala poválečnou motorizaci našich tratí a i dnes je nepostradatelnou součástí vozového parku na tratích o rozchodu 760 mm.

Ostravan slaví sedmdesátku

(č. 10/2016)

Expres spojující Ostravsko s Prahou jezdil od konce války až do poloviny prosince 2011 a po krátké pauze nyní zase jezdí. Jaká se na něm vystřídala technika a co by nemělo chybět v jeho životopisu? A proč slaví kulatiny teprve nyní, když po Ostravě pojmenované spojení začalo fungovat už v roce 1945?

Čtrnáctideník Železničář (stejně jako magazín ČD pro vás) si můžete předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne.

Zlatá tretra 2016

Atletické hvězdy ostravského mítinku na cestě Pendolinem

Letošním tahákem 55. ročníku Zlaté tretry byl vedle nejrychlejšího sprintera planety Usaina Bolta také francouzský fenomén a úřadující halový šampion Renaud Lavillenie, který spolu s dalšími atlety cestoval do Ostravy s Českými drahami.

Spolu s francouzskou hvězdou využil služeb ČD také mistr světa z roku 2011 v běhu na 400 metrů překážek Greene Dai či olympijský vítěz a mistr světa v běhu na 400 metrů Jeremy Wariner. Renaud Lavillenie stačil ještě před cestou do Ostravy předat vstupenky na Zlatou tretru fanynce Zuzaně Kuntové, která je vyhrála v soutěži ČD.

Zlatá tretra je prestižní atletický mítink, který se již od roku 1961 koná na Městském stadionu v Ostravě-Vítkovicích. Na atletickou událost roku přijíždějí všechny hvězdy včetně špiček české atletiky, a každoročně tak slibuje velkou sportovní podívanou.

e-Shop

Odměna za nákup

Nakupte během měsíce června v e-Shopu ČD a získáte odměnu v podobě slevy 20 % z nákupu na e-shopu Plzeňského Prazdroje www.eshop.prazdroj.cz, který nabízí široký sortiment originálních pivních dárků, jež potěší každého milovníka či milovnici piva. Vyberte si z pivního skla, kolekci značkového oblečení, prohlídek pivovarů nebo unikátních zážitkových programů. Sleva se nevztahuje na již zlevněné zboží. Slevový kód získáte v závěru nákupu v e-Shopu ČD a také bude zaslán do vaší e-mailové schránky. Kupon lze uplatnit do 10. července 2016 po uvedení kódu do poznámky při nákupu v e-shopu Plzeňského Prazdroje. Sleva se odečte zpětně po odeslání objednávky. NA ZDRAVÍ!

SLEVA 20 %
NA VÁŠ NÁKUP V E-SHOPU
PLZEŇSKÉHO PRAZDROJE!

Sleva je možné uplatnit do 10. 7. 2016
www.eshop.prazdroj.cz

LETNÍ ANGLICKÉ TÁBORY SUMMER TIME CAMPS prima léto v srdci jihočeských lesů

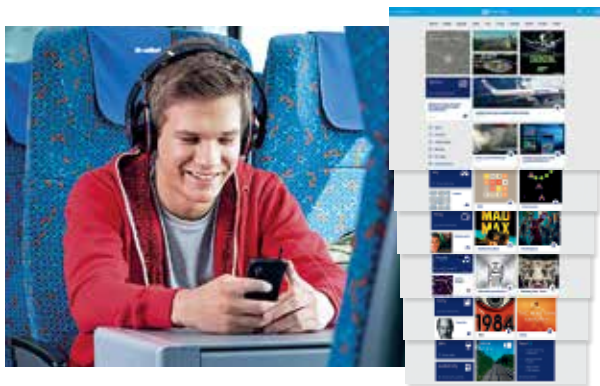
Již 23. ročník nabízí tábory pro malé i velké: **SUMMER TIME** – letní tábor s dopolední výukou angličtiny pod vedením rodilých mluvčích. Atraktivní celotáborovou hru, soutěže, sport a koupání s nimi organizují čeští vedoucí. **EUROCAMP** – anglický mezinárodní tábor zaměřený na prohloubení komunikačních dovedností, kde dorozumivacím jazykem je angličtina i čeština. **ENGLISH 4 YOU** – intenzivní kurz za účasti rodilých mluvčích. Aktivní konverzace, procvičení výslovnosti i vnímání řeči.

SYKA AGENCY a.s., cestovní kancelář
M: +420 602 326 747 | T: +420 223 010 176
E: email@sykaagency.cz | www.syka.cz

ČD railjet

Zabavte se ve vlaku s novým palubním portálem

Ve všech vlacích kategorie railjet bude během června spuštěn palubní portál, který znáte z vlaků SuperCity. V novém palubním portálu naleznete aktuální informace o jízdě vlaku včetně rychlosti a jeho polohy na mapě, o přípojích nebo o službách na palubě. Palubní portál samozřejmě nabízí i zábavu. Cestující si mohou vybrat z měsíčně aktualizované nabídky filmů a elektronických knih, zaposlouchat se do cca 2 000 skladeb různých žánrů nebo si zahrát některou z her. Jednou z významných změn jsou nové mapy s vyznačenými tzv. zajímavými body. Ty upozorňují například na technické či přírodní památky nebo na kulturní a jiné aktuální události konané v okolí trati, kudy vlak projíždí. Úplnou novinkou v zábavní části portálu jsou audioknihy.

Dostihy

Na Velkou pardubickou se slevou 50%

Vydejte se na prestižní dostihy na pardubické závoděšti vlakem ČD a získáte slevu 50% z ceny vstupného. Sleva bude návštěvníkům poskytnuta na základě předložené platné jízdenky s cílovou stanicí Pardubice. Nevztahuje se na vstupenky, které již byly zakoupeny v předprodeji. Kvalifikace na Velkou pardubickou se uskuteční v termínech 25. června, 20. srpna a 10. září. Na závody Velké pardubické se můžete vydat 9. října 2016.

Cyklověž Přerov

Parkování zdarma pro držitele In Karty

Všichni zákazníci ČD s platnou aplikací na In Kartě zaparkují od května své kolo v cyklověži v Přerově přímo u nádraží **zdarma**. Při vyzvednutí bicyklu stačí přiložit spolu s parkovacím lístkem i In Kartu ČD ke čtečce a kolo bude bez poplatku vydáno. Bezplatné parkování se vztahuje na první den parkování, tedy maximálně 24 hodin. U vícedenního parkování získá držitel In Karty slevu 5 Kč.

TIP Z POHODLNÉHO OBCHODU NA TRASE

Žluté obchody PONT Market, které najdete na většině významných vlakových nádražích po celé České republice, pro vás opět mají skvělý tip. V jejich akčních regálech mimo jiné v červnu najdete novou tyčinku Corny PROTEIN. Vychutnat si ji můžete hned ve třech různých příchutích, a to tentokrát se slevou 36%. Jděte do toho, na letní zábavu se vám energie bude hodit!

Vezměte to tedy přes Pohodlný Obchod Na Trase.

www.ponty.cz

Květnové soutěže

Soutěžili jste s minulým číslem ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o knihu Ve službách zla

Pod pseudonymem Robert Galbraith se skrývá spisovatelka:

C) J. K. Rowling

Soutěž o rodinnou vstupenku na Bosch Fresh festival

Tajenka zní:

Kritizovat kritika je stejně sladké jako podvést podvodníka.

Soutěž s Elfíkem o rodinnou vstupenku do Království železnic

Historická električka z roku 1912, kterou se můžete o letošních prázdninách svést po tratích TEŽ z Popradu-Tater do Starého Smokovce a Tatranské Lomnice, se jmenuje:

Kométa

Soutěž pro chytré hlavy

1C, 2B, 3A, 4A, 5B

Jména všech výherců najdete již nyní na www.cdprovas.cz.

nabídka

Předplatte si magazín ČD pro vás a Železničáře

Darujte sobě nebo vašim blízkým roční předplatné magazínu ČD pro vás nebo Železničáře. Za roční předplatné magazínu ČD pro vás zaplatíte měsíčně jen 25 Kč, což je 300 Kč za rok. Roční předplatné Železničáře činí 475 Kč. Objednat si můžete také výhodný balíček obou periodik se slevou přes 20%. Za výhodné roční předplatné ČD pro vás a Železničáře zaplatíte 600 Kč. Podrobnosti naleznete na webových stránkách www.cdprovas.cz v sekci předplatné.

ČD pro vás
300 Kč

ČD pro vás
+ Železničář
600 Kč

Železničář
475 Kč

pošta

Z dopisů od čtenářů

Vážená redakce,

v soutěži Pro chytré hlavy časopisu „ČD pro vás“ č. 10/2015 jsem vyhrála Kilometrickou banku ČD. Teprve před několika dny jsem využila tento milý dárek a společně s manželem a sestrou podnikla výlet do Českého Těšína. Cestovali jsme vlakem SC Pendolino z Prahy tam i zpět. Během jednoho dne jsme strávili příjemné chvíle v rychlíku s vzornou a vstřícnou obsluhou, navštívili českou i polskou část hraničního města, ušli mnoho kroků (více než 10 km) při procházkách po městě, prohlédli si pamětihodnosti a pěkně upravené parky, zejména Zámecký vrch ve Cieszyne a Mąsarykowsy sady v Č. Těšíně. Na obou stranách řeky Olše jsme potkali milé a přívětivé lidi, přálo nám také počasí a spokojeni jsme se vraceli domů. Při zpáteční cestě jsme z vlaku zahlédli i osvětlenou Vítkovickou šroubovou věž (Bolt Tower), o které je zmínka v dubnovém čísle vašeho časopisu.

Děkuji, že jste mi poskytli možnost vidět pěknou část milované a krásné země a prožít vskutku intenzivní a šťastný den s mými blízkými.

S přátelským pozdravem
váše vděčná a věrná čtenářka
Blanka Stenská

Vážená redakce,

přestože je mi přes 80 let a řada mých vrstevníků novým technologiím příliš neholduje, já jsem přivítal změnu systému zasílání fotografií do vašich soutěží. Ne že bych si s Vámi nerad e-mailoval a zpočátku mě to velmi bavilo, brzy jsem ale pojal podezření, že místo pana Michala Mála odpovídá nějaký robot. Odpověď totiž vždy zněla: Děkujeme za zasláné snímky. A podpis. Teď mám sice jistotu, že komunikuji pouze s automatem, ale i ten je velmi vychovaný a též poděkuje. Jsem proto nadmíru spokojen!

Jaromír Vorošil

anketa

Články, které vás nejvíce zaujaly

Výsledky ankety o nejuspěšnější článek z minulého čísla ČD pro vás:

- 24 % hlasů
Cestování po krajích ČR – Královéhradecký
(Tomáš Rezek, Michal Málek)
- 23 % hlasů
Cestopis – Nočními vlaky po Evropě
(Josef Holec)
- 22 % hlasů
Železnice – Slovenský železniční ráj
(Petr Štáhlavský)

ROZHOVOR PAVEL HORVÁTH

Text: Jan Hyzký, foto: Abelsonagency, Profimedia.cz

Při tréninku jsem drsný **DIPLOMAT**

Věčný šprýmař, který nezkazí žádnou srandu. Hlavně ale uznávaný fotbalista a srdcař, jenž dovedl Plzeň k titulu. Kopačky už sice pověsil na hřebík, z fotbalového světa ale nezmizel, naopak. S Plzní coby asistent trenéra vydobyl letos další mistrovský úspěch. Jaké to je stoupnout si před bývalé spoluhráče v nové pozici, za co vděčí své úspěšné kariéře a jak hodnotí své účinkování ve filmu?

Když jsem zaslechl, že se Pavel Horváth objeví v muzikálu Decibely lásky, myslím jsem, že se jedná o vtip. Jak ses k tomu dostal?

Nejdřív jsem si taky myslel, že si ze mě dělají srandu, a v té veselé náladě jsem to taky přislíbil. A když jsem se dozvěděl, že to není sranda, už nešlo odmítnout. Samotný film hodnotit nebudu, pro mě to byla nová příležitost. Natáčení se mi moc líbilo, poznal jsem spoustu lidí, které bych za normálních okolností asi nepotkal. Takže kladná zkušenost.

A jaký je to pocit vyhrát zase ligu?

No jako nestěžuješ si...

Čím to je, že Plzeň letos válcovala soupeře, dokonce i Spartu?

Kdyby Sparta nehrála pohár, tak by to takhle nemuselo dopadnout. Oni na to nejsou úplně zvyklí a sportovně musím uznat, že poháry hráli fakt dobře. Pak to hráčům zůstává v hlavě. Plný stadion doma při poháru, kdy ti natěšení fanoušci odpustí každou nepřesnost, a když prohraješ, tak se nic neděje, protože jsi došel někam, kde to nikdo nečekal. Tři dny nato jedeš na Bohemku, pět tisíc lidí v hledišti, z toho čtyři a půl tisíce ti nadává a ty musíš makat, i když se ti nedaří.

Jak vnímáš změnu role ve Viktorce, když se místo aktivního hraní podílíš na aktivním trénování?

Je to samozřejmě změna. Ale můj přístup k těm klukům je pořád stejný, protože většinu z nich jsem zažil jako spoluhráče, a nedovedu si představit, že bych se začal chovat jinak a hrát si na něco, co nejsem. Takže nosím jinou mikinu, sedím u jiného stolu u oběda, ale to je asi tak všechno.

Jaký jsi trenér? Drsný, nebo diplomat?

Asi takový drsný diplomat. Ze zkušeností vím, že kritizovat 35letého hráče před plnou šatnou není úplně ideální, ale pokud je třeba k takovému věcem sáhnout, tak nemám problém. Jen mu to „nenandám“ před plnou šatnou, ale mezi čtyřma očima mu vysvětlím, jak to vidím já. I když na tréninku někdy musím zvýšit hlas i na ty starší, ale myslím, že to berou.

Jak tě přijali bývalí spoluhráči jako trenéra?

Když si vzpomenu na první moment, tak se samozřejmě všichni smáli, protože trvalo jen tři měsíce, než jsem opět přišel do šatny. Takže si ode mě moc neodpočinuli.

S manželkou Janou

Svrbí tě nohy, když koukáš na zápasy?

Zas tolik netrpím, nějakou nervozitu mám před zápasem, během utkání už ne, kluci jsou dobře připravený. I když se nedařilo a některé zápasy úplně nevyšly, cítil jsem, že bychom měli mít navrch. Netvrdím, že musíme pořád vyhrávat, ale z toho mužstva jsem měl vždycky dobrý pocit.

Jak zvládáš každodenní cestování mezi Plzní a Prahou?

Tak často jsem jezdit nemusel a nemusím ani teď. Tak půl na půl. A po sedmi letech, co jsem bydlel na hotelu, mě trklo a konečně jsem si v Plzni koupil byt.

SPORTOVNĚ MUSÍM UZNAT, ŽE POHÁRY HRÁLA SPARTA FAKT DOBRĚ.

Jak vzpomínáš na svoje fotbalové začátky?

Bylo veliké štěstí, že celá moje rodina žila fotbalem. Takže jsem měl absolutní podporu.

Kdy jsi začal věřit, že tě fotbal bude živit?

Přiznám se, že jsem o tom už několikrát přemýšlel. Já vlastně tyhle sny nikdy moc neměl, jako že bych si v patnácti řekl, že za to „budu brát prachy a bude to skvělý“. Začal jsem o tom přemýšlet, až když jsem šel poprvé jednat o smlouvě na Spartu

s panem Nehodou. Tehdy vlastně návrh přišel z jejich strany. Já byl do té doby strašně šťastný, že můžu hrát za dorost a vyhrávat zápasy a tak nějak jsem to neprožíval.

Co bys dělal, kdyby nebylo fotbalu?

To bych taky rád věděl. Jsem vyučený řezník-prodavač, ale ta práce byla děsná, těžká, asi jako všechny manuální práce. Ale nevím, co bych dělal jiného.

Fotbal nebyla dřina?

Fotbal byla příjemná dřina.

Co si myslíš o dnešní mládeži a jejím přístupu ke sportu?

Mládež je v tom nevině, to bychom spíš měli vinit sebe jako rodiče, jakým způsobem mladé k pohybu vedeme. Kdyby byly děti od rána do večera vedené k tomu, že na hřišti „je to skvělý“, tak si myslím, že by měly jiný vztah. Ale samozřejmě teď mají spoustu lákadel, která za nás neexistovala, a je o to těžší je u sportu udržet. Když se jim ale rodiče nebudou věnovat, tak z nich moc sportovců nevyrostete.

Chceš, aby šel syn ve tvých šlápěch a fotbalem se živil?

Tak předně jsem rád, že ho fotbal baví, že ho do toho nemusím vůbec tlačit. Nepřemýšlím, jestli se tím bude živit, ta cesta není jednoduchá. Jestli se mu to ale povede, tak samozřejmě budu strašně šťastný a hrdý táta. A když se mu to

nepovede, tak zůstane mým synem a já se ho svými radami budu snažit připravit na život.

Ve fotbalové kabině jsi známý vtipálek, jak je to v osobním životě?

Když je čas a dobrá nálada nebo společnost, tak nemám problém udělat jakýkoli vtip. Na světě je tolik smutku a problémů, že dělat si zbytečné starosti nebo přemýšlet nad problémy i v osobním životě mi přijde zbytečné, a radši se směju.

KRITIZOVAT 35LETÉHO HRÁČE PŘED PLNOU ŠATNOU NENÍ ÚPLNĚ IDEÁLNÍ.

Co úrazy a zranění během tvé kariéry?

Musím zařukat, i když teď je to už jedno, já to naštěstí „projel“ bez vážnějších úrazů. Měl jsem problémy s tříslou a zlomenou lícní kost, ale to je tak všechno. Když to rozpočítám na všechny ty roky, co jsem hrál, jde vlastně o minimum.

Jaký máš názor na agresivní fanoušky nebo vulgární projevy?

Je těžké dělat, že to neslyšíš. Fanoušek je ale ve strašné výhodě, schovaný v davu, ale hráči a trenéři jsou pod světly daleko víc vidět.

Tebe to jako hráče ovlivňovalo?

Snažil jsem se to pochopit z pohledu fanouška, který je vždycky naštvaný na nejlepšího hráče soupeře. Pak začne působit

davová psychóza a všichni křičí na jednoho hráče. Když to člověk slyší poprvé, tak ho to zaskočí, ale mě s tou šťastnou povahou, co mám, to jen posílilo.

Mnozí kritizují českou fotbalovou reprezentaci. Jaké vidíš naše šance na EURO?

Máme těžkou skupinu. Ale už jen fakt, že jsme tam prošli, se dá považovat za úspěch. Teď budeme v úplně stejné pozici jako na začátku kvalifikace, ve skupině

Jako asistent trenéra

Při oslavě 4. plzeňského titulu

trénoval s kluky a všechny svaly mě bolí, takže na nějaké velké hraní to už nebude. Ale chodím hrát hokej.

Zbude ti vůbec nějaký volný čas?

Vždycky jsem si říkal, že až skončím s aktivním fotbalem, tak ho budu mít spoustu, ale nemám. Když jsem v Plzni, tak jdu hrát hokej. Jsem dokonce zaregistrovaný v týmu Kaznějov B. O víkendech hrajeme zápasy, no a samozřejmě když přijedu domů, tak s malým celé odpoledne trávíme na zahradě a buď chytám já, nebo on.

Z TOHO, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ, NEMÁM VŮBEC DOBRÝ POCIT A RADŠI BUDU SLEDOVAT FOTBAL U TELEVIZE.

Co ty a móda?

Úplně nejradši chodím v teplákách. Poslední dobou si začínám zvykat i na jiné než fotbalové povinnosti, takže košile se sakem k tomu patří. Ne že bych sledoval módní trendy, spíš nosím, co je mi pohodlné, a vybírám si takové barvy, abych nepůsobil jako pěst na oko.

Máš ambici to jako trenér dotáhnout do reprezentace?

Já mám možná takovou překvapivou ambici: jednou bych chtěl trénovat v Japonsku.

Proč v Japonsku?

Hrál jsem tam dva a půl roku. V Japonsku je skvělý materiál a úplně jiný svět. Tam bych se strašně chtěl vrátit, třeba i s rodinou, na rok klidně. ■

opět jako outsideři. Největší problém ale vidím v tom, že naši hráči nenastupují v evropských velkoklubech. A těžko radit, jak toho dosáhnout.

Může to mít vliv na úspěch?

Myslím, že obrovský úspěch bude postup ze skupiny. Je strašně silná a my v tuhle chvíli musíme sázet na týmovost a na nějaké nadstandardní situace, protože hráče na takové individuální výši, jako mají třeba Španělé, Chorvati nebo Turci, prostě nemáme.

Pojedeš se podívat na nějaký zápas?

Nepojedu. Jednak my už budeme s Plzní trénovat a za druhé z toho, co se děje ve světě, nemám vůbec dobrý pocit a určitě bych na ten fotbal neměl takový klid jako doma před televizí. I když ta atmosféra samozřejmě může být úžasná, ale já si uvědomil, že fotbal není úplně nejdůležitější věc na světě.

Hraješ ještě nějakou nižší fotbalovou soutěž?

Jsem už v důchodu, mám kotník v takovém stavu, že sotva běhám. Teďka jsem dva dny

Pavel Horváth (41)

Fotbalový záložník, byl považován za klasického „špílmachra“ – tvořícího hráče s výborným čtením hry a překvapivou přihrávkou. Hrál mimo jiné za obě pražská „S“, profesionální kariéru ukončil po sezoně 2014/2015 v dresu Viktorie Plzeň, s níž získal tři tituly (další dva ve Spartě Praha). Od srpna 2015 vykonává ve stejném mužstvu funkci asistenta trenéra. Při svých zahraničních angažmá působil v Portugalsku, Turecku a mezi lety 2004 a 2006 hrál za japonský klub Vissel Kóbe. V letech 2010, 2011, 2012, 2013 zvítězil v české anketě Fotbalista roku v kategorii Osobnost ligy. Díky svému komickému talentu ho režisér Miloslav Halík obsadil do role popeláře v komedii Decibely lásky. Je podruhé ženatý, s manželkou Janou má dceru Adrianu a syna Patrika. Je vyučeným řezníkem.

RETRO
Z vašich příspěvků

PODNIKÁNÍ ZA SOCÍKU (jak si polepšit)

Za socialismu, kdy se rodinné domy stavěly svépomocí, si můj děda coby vyučený zedník zdatně přivydělával na tzv. víkendových fuškách. Postavil tak nejen dům, garáž, či hospodářskou budovu v okolí Opavy a Ostravy. Na fotografii z roku 1970 se podííl na stavbě rodinného domu v Ostravě. Z takto bokem vydělaných peněz si mohl dovolit zajet na dovolenou do zahraničí (Bulharsko, SSSR, Jugoslávie, NDR).

Pavel Ulbrich

Dárkový balíček

Vagon máš na jihu a jedeš dolu, Burgas," to byla stručná slova dispečera Jídelních a lůžkových vozů (JLV), rázně vyslovená přes okénko v potemnělé secesní věži hlavního nádraží. Byla to trochu náhoda, jakou trať člověk dostal. Já jel v červenci 1986 z Prahy do Burgasu. Hlavně že jsem nedostal ten Zvolen, pomyslel jsem si. To byla krátká trať na Slovensko, kde pořád někdo vystupoval a nastupoval, člověk byl skoro celou noc vzhůru. Jet dolu do Bulharska bylo možná vůbec nejlepší. Všichni nastupují v Praze a konečná je Burgas nebo Varna. Žádné další nastupování a vystupování cestou. Do Bulharska to byla cesta pro organizované skupiny, „závodní dovolená". Ideální situace pro průvodčího, který chce fotografovat. Jako doplňkovou činnost jsem měl vaření čaje a turecké kávy a případně prodej sušenek, piva a limonády. Projet samotné Rumunsko už bylo větší dobrodružství. Byla tu možnost zůstat s vagonem hned na vstupních hranicích. České lahvové pivo bylo téměř oficiální všimné pro rumunské celníky, bez kterého nešlo pokračovat k moři. U rumunských drah to mimo jiné znamenalo, že podvozek a brzdy ve vozu jsou v pořádku. V opačném případě byla nalezena nečekaná závada a následovalo odstavení vozu, které mohlo zabrat několik dní. Celníci obdarováni pivem a cigaretami vesele propustili náš vlak s 12 lehátkovými vagony na rumunskou trať.

Poklidnou cestu občas přerušilo zastavení v krajině. Dveře našeho vozu jsme měli zamčené na čtvřhrané klíče, mělo nás to chránit před tamními obyvateli. Byli však jako divočí Siouxové, kde se vzali, tu se vzali, všichni s klíči a hop, už byli vevnitř. Nezbyvalo nic jiného než ustoupit do kupé a rychle prodávat. Ruce v chodbičce vagonu pak připomínaly zmítající se chapadla chobotnice. V každé z nich byl důvěřivý trs ušmudlaných leí – místní měna, za kterou šlo pořídit podstatně méně než za československé koruny. Pořádně nebylo nikomu rozumět, byla to řeč rukou a výrazů spojených s pokřikováním číslovek. Znamenalo to vzít barevný trs bankovek a podat pivo nebo sušenky. Konec návštěvy přicházel vždy s trhnutím a pomalým rozjezdem vlaku. Brzdy kol zaskřípěly a vlak se dal pozvolna do pohybu, to byl jasný signál k ústupu. Poslední zpozdilci zkušene vyskakovali z rozjíždějícího se vlaku.

Většina studentů – průvodčích na letní brigádě byli vlastně hlavně obchodníci s neoficiální koncesí od JLV. Kolovaly neskutečné tipy, na čem všem se může na divokém východě „dole" rychle vydělat. Jistotou byly cigarety BT v papírových kartonech. Cílem bylo vydělat prodejem z okna vlaku za předražené ceny a za peníze navíc v rumunském tuzexu nakoupit jeansy. Nejvíce nás překvapil starý bard, opuletní zkušený průvodčí JLV s tučným zátylkem. První odpověď na můj dotaz, proč si bere tolik sodovek pro cestující do Bulharska, zněla: „Ty jsou jenom pro mne, cestující mě nezajímají." Později nám začal vyprávět, že bychom všichni koukali, kdybychom jeli „nahoru" do polské Gdyně, nebo dokonce do Moskvy. Tam se dá vydělat. Chlapík se mohutně napil sodovky a pokračoval: „Hele když já jedu Moskvu, tak v Praze kupuju jenom igelitové sáčky a červené mašle". Významně se odmlčel a náš údiv „zelenáčů" jezdících většinou jen do Rumunska a Bulharska dostoupil vrcholu. „No a co dál?" vyhrkl jsem netrpělivě. „Hele dál to už je jednoduchý, do toho igelitu dám jedno dřevěné ramínko z výbavy lůžkového vozu a taky několik těch zelených hnusných mejdlíčků pro cestující a pak tam dám jeden ten jar z kuchyňky vozu. Prodávám to cestou do Moskvy z okna vlaku za deset rublů. Důležitá je tam ta červená mašle, protože ta z toho udělá hezký dárkový balíček." Trochu naivně jsem se zeptal, proč mají Rusové zájem o náš mycí prostředek jar v tak odpudivém balení z umělé hmoty. Tak špatný to tam přeci jen nemohou mít... Lišácky pokýval mohutnou hlavou a řekl: „Vtip je v tom, že jim řeknu, že to je jar – šampon na vlasy." Vychutnával si naše překvapení. Chvilí jsem přemýšlel, co to s lidmi může udělat. V tom okamžiku nám bylo jasné, že z nás „zelenáčů" nikdo na trať do Moskvy nepojede. Taky jsem pochopil, proč ve skříňkách lůžkových vozů je tak málo ramínek. ■

Podnikání nebylo v

Ze světa
V lednu 24 kandidátů
Tribunál v permasudzi
VELIKONOZE NA ZEMĚ
Proti americkým raketám
a horečnému zbrojení
V Atlantii další ob
Světová válka
70 zač
V černé vize pre
DĚVĚNÝ DOPIS KOVÁKŮ

Nový život trabanta

Tak se podnikalo u nás na Táborsku v osmdesátých letech. Koupil se ojetý trabant, odstrojil a upravil a už bylo co prodat sousedům, aby měli vozítko na políčko nebo do lesa. Někteří jezdí dodnes. Jiří Dintar

Zlepšovák

Můj manžel Miroslav Mrkout pracoval v opravách železničního vojska VÚ 3992 Pardubice, odkud je tato fotka. V roce 1958 navrhl a také zhotovil tento klíč na utahování šroubů kolejí k pražcům. Byl velmi šikovný a zručný, dostal odměnu 200 Kč. I tak se dalo v té době přilepšit. Alena Mrkoutová

Alena Mrkoutová

Květinový byznys

Zatímco kulturisté měli koncem 60. let cestu k profesionálům (a penězům) zpola otevřenou, vesničankám z okolí Zlína nezbyvalo než svůj byznys založit na sněženkách... Břetislav Koč

Podkrkonošská perestrojka

V posledních letech socialismu už bylo umožněno určité podnikání v mezích zákona. Pan Pekař v Jesenném u Železného Brodu to jistě uvítal. Snímek je z jara 1989. Jiří Veverka

NDR – ráj nákupů

Bývalá NDR byla rájem pro nákupy zejména dětského ošacení. Pamatuji si, jak sousedky obdivovaly říflíčky s lacllem našeho 3letého syna. Vyšly mě ve výprodeji na 3 východoněmecké marky. Jezdili jsme na nákupy zejména v době prázdnin. S obnošenými věcmi jsme podnikali dál a nabízeli je na burzách oblečení. Jen se po nich zaprášilo! Jaroslava Bernatíková

Rumunsko

V červenci v roce 1979 jsme já, moje sestra Jana (na snímku) a naši rodiče navštívili Rumunsko. Kromě koupání jsme podnikli i několik výletů. Na jednom z nich jsme se dostali na tržnici, kde si místní „podnikatelé“ přilepšovali prodejem různých suvenýrů.

Martin Kosek

Staňte se spoluvůrci našeho časopisu!

Na této dvoustraně najdete i v následujících číslech vždy několik retro fotografií „s příběhem“ (a datem vzniku před rokem 2000) vztahujících se k uveřejněnému tématu a vybraných z vámi zaslaných příspěvků. Fotografie, doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména místo, zobrazení aktéři atd.), můžete **nově** zasílat elektronicky (naskenované) **přes webové rozhraní www.cdprovas.cz**, (záložka Soutěž/retro) případně poštou na adresu redakce (viz str. 64). V případě zasílání poštou uveďte na obálku heslo RETRO. Fotografie vám budou vráceny pouze na vyžádání! Každý námi vybraný snímek bude honorován částkou **600 Kč**.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhlašujeme následující témata:

č. 7/2016: VYSVĚDČENÍ
uzávěrka zaslání 8. června

č. 8/2016: KONCERTY A FESTIVALY
uzávěrka zaslání 13. července

Ušetří za cestu i vstupné a roztančí to!

Aplikace
MŮJ VLAK

Jed'te na Rock for People
v Hradci Králové
i Colours of Ostrava vlakem ČD.

- s jízdenkou VLAK+ získáte 50% slevu na zpáteční jízdné
- s In Kartou zakoupíte o 10 % levněji vstupenku na Colours of Ostrava

www.cd.cz/zazitky

Colours
OF OSTRAVA

ROCK
FOR
PEOPLE
3-5/7
2016
HRADEC
KRÁLOVÉ

České dráhy
Národní dopravnice

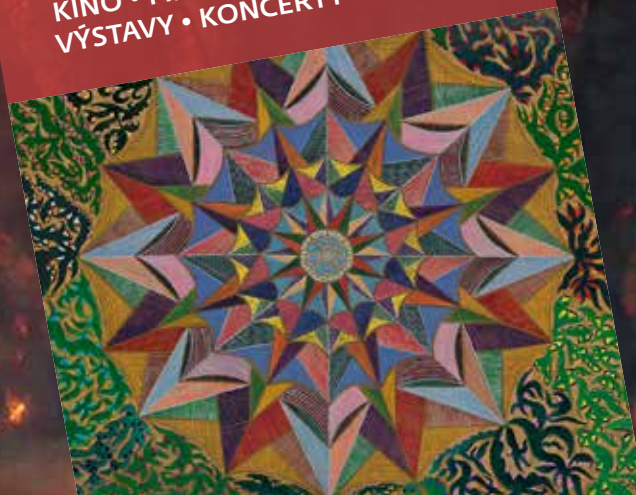

Tipy a recenze připravuje **JAN KÁBRŤ**, novinář a publicista.

KULTURA

KINO • FILMY NA DOMA • DIVADLO
VÝSTAVY • KONCERTY • KNIHY • CD

KULTURNÍ TIPY A RECENZE

VEČER TŘÍKRÁLOVÝ ANEB COKOLI CHCETE

Novinka Letních shakespearovských slavností, které od června do září zvou na dílo divadelního klasika ve třech našich největších městech, bývá pravidelnou událostí divadelní sezony. Letos se s podobnou ambicí představí bláznivá komedie plná roztodivných vztahů Večer tříkrálový v herecky atraktivním obsazení v čele s Marií Doležalovou, Václavem Koptou, Milanem Šteindlerem či Nelou Boudovou. Kromě letošní premiéry bude na programu dalších šest dřívějších úspěšných inscenací slavností, ale i tři speciální večery, které připomenou 400. výročí narození Williama Shakespeara. Program všech představení najdete na www.shakespeare.cz.

NEJVYŠŠÍ PURKRABSTVÍ, PRAŽSKÝ HRAD / REŽIE – JANA KALIŠOVÁ / HRAJÍ – MARIE DOLEŽALOVÁ, VÁCLAV KOPTA, MILAN ŠTEINDLER, JOSEF CARDA, NELA BOUDOVA, TOMÁŠ MĚCHÁČEK, PETR STACH, KAREL HEŘMÁNEK ML. A DALŠÍ HRAJE SE OD 28. ČERVNA

ČD
TIP

DEN NEZÁVISLOSTI: NOVÝ ÚTOK

Dlouhých dvacet si dal režisér Roland Emmerich načas, než navázal na svůj nejslavnější film Den nezávislosti. A opět v něm bude lidstvo ohroženo mimozemšťany, ačkoli na základě jejich technologie postavilo obří obranný program, který měl planetu ochránit. Nestalo se, a tak se o osud pozemšťanů bude muset opět postarat partička několika statečných.

USA, 133 MIN. / REŽIE – ROLAND EMMERICH / HRAJÍ – JEFF GOLDBLUM, BILL PULLMAN, LIAM HEMSWORTH, CHARLOTTE GAINSBURG, JOEY KING, MAIKA MONROE, WILLIAM FICHTNER **V KINECH OD 23. ČERVNA**

OSLNĚNÍ SLUNCEM

Rocková hvězda Marianne je krátce po operaci hlasivek a léto tráví se svým přítelem Paulem na italském ostrově Pantelleria. Jednoho dne je překvapí starý přítel Harry a jeho přitažlivá dcera Penelope. Ze začátku je tahle návštěva vítaným oživením jinak poklidné dovolené, po čase však čtveřicí cloumají vášně, nedůvěra, podezírání a fatální žárlivost.

ITÁLIE, FRANCIE, 120 MIN. / REŽIE – LUCA GUADAGNINO / HRAJÍ – DAKOTA JOHNSON, RALPH FIENNES, TILDA SWINTON, MATTHIAS SCHONERTS, AUREOLE CLÉMENT **V KINECH OD 9. ČERVNA**

DIVADLO

BONNIE & CLYDE

Po pěti letech od uvedení na newyorské Broadwayi si muzikálu Bonnie & Clyde všimla i tuzemská divadla – zatímco billboardy anoncují výpravné podzimní představení v pražském Karlíně, kde se autor hudby Frank Wildhorn uvedl již muzikálem Carmen, v Plzni se gangsterská romance v rytmu rocku, country, gospelu, popu i blues už hraje.

DIVADLO J. K. TYLA, PLZEŇ / REŽIE – ROMAN MELUZÍN / HRAJÍ – PAVEL REŽNÝ, ROMAN TOMEŠ, PETRA VRASPÍROVÁ, KAROLÍNA GUDASOVÁ, ADAM REZNER, RICHARD PEKÁREK A DALŠÍ

UNIVERZÁLNÍ SCI-FI

Inscenací Univerzální sci-fi navozuje brněnský Buran teatr spolupráci s divadelním matadorem Šimonem Cabanem. Vydává se do hlubokého vesmíru, podle tvůrců daleko za planetu opic, kam nikdy nezašla loď Enterprise a kde se i černá díra jeví jako světlá vyhlídka. Někde tam, na úplně zapomenuté planetě, přistávají tři muži: Američan, Rus a Čech...

BURAN TEATR, BRNO / REŽIE – ŠIMON CABAN
HRAJÍ – MICHAL ISTENÍK, MAGDALÉNA TKAČIKOVÁ, KATEŘINA VESELÁ, VOJTĚCH BLAHOTA A DALŠÍ

FILMY NA DOMA

JÁ, OLGA HEPNAROVÁ

Strhujícím způsobem zahrála polská herečka Michalina Olszańska mladou ženu, která v roce 1973 zrealizovala svůj hrůzný plán – usedla za volant nákladáku a v centru Prahy s ním zabila osm lidí. Film s odstupem léčí traumatický život neslavné hrdinky, jež svůj čin považovala za akt pomsty společnosti, která jí jen ubližovala. Dva roky po něm byla popravena.

ČR, 105 MIN. / REŽIE – TOMÁŠ WEINREB, PETR KAZDA / HRAJÍ – MICHALINA OLSZAŇSKÁ, MARIKA ŠOPOSKÁ, KLÁRA MELIŠKOVÁ, PETRA NESVAČILOVÁ, JAN NOVOTNÝ, LUKÁŠ BECH, JURAJ NVOTA

STAR WARS: SÍLA SE PROBOUŽÍ

Z pokračování Hvězdných válek, které válcovalo kina loni v prosinci, měla řada fanoušků předem obavy, režisér J. J. Abrams je ale rozmetal na atomy. V sedmém díle se mu totiž povedlo dokonale navázat na ducha původní série, když ctil její zákonitosti, poetiku, napětí i humor. To vše na pozadí dalšího boje slavných i nových hrdinů proti pádu galaxie do spárů temných sil.

USA, 136 MIN. / REŽIE – J. J. ABRAMS
HRAJÍ – HARRISON FORD, MARK HAMILL, CARRIE FISHER, ADAM DRIVER, DAISY RIDLEY, JOHN BOYEGA, OSCAR ISAAC, LUPITA NYONG'O, ANDY SERKIS

CD

LEMONADE

BEYONCÉ

Současná hudební královna potřetí v posledních třech letech připravila nový projekt v naprostém utajení. Deska Lemonade, podobně jako většina předcházejících nahrávek zpěvačky, je na vrcholu současné hiphop-popové scény, zároveň jde o intimní album, jehož texty prostupuje nevěra, zlost a odpuštění, aneb nebývale otevřený pohled do soukromí divy a jejího muže, rappera.

ELLIS ISLAND

NATALIE KOCÁB

Se zajímavou, i když notně potměšlou, syrovou deskou se na scénu po pěti letech vrátila zpěvačka Natálie Kocábová. Balady, které dala dohromady se skladatelkou Michaelou Polákovou, mají ale zajímavý zvuk podpořený častým smyčcovým doprovodem, a i když se jich většina točí okolo vztahů, dojde i na politiku, konkrétně na ukrajinský Majdan ve skladbě Kiev.

KNIHY

JEDEN PLUS JEDNA

JOJO MOYESOVÁ

Jess Thomasové není zrovna proč závidět: manžel ji opustil, na děti neplatí, syna šikanují ve škole a geniální dceři nemůže zaplatit školu pro nadané děti. Výhledy mizerné. Jenže jednoho dne najde v taxíku svazek bankovek, které patří arogantnímu milionáři Edu Nichollsovi, u kterého uklízí. Pro Nichollse to jsou drobné, Jess by ale vyřešily všechny problémy...

KNIŽNÍ KLUB, 349 Kč

PŘIPRAVENA ZEMŘÍT

LISA JACKSON

Ačkoli už nějaký čas patří mezi nejprodávanější autory světa (jejích knih se prodalo na třicet milionů ve 23 jazycích), k psaní se dostala náhodou – nevěděla, jak smyslně vyplnit volné večery. Přitom její popis myslí zabijáků i obětí je strhující a nový román je toho opět důkazem. Na seznamu vraha se v něm ocitá i dvojice policistek, která jeho předcházející zločiny vyšetřuje.

DOMINO, 349 Kč

VÝSTAVY

KRÁSA BUDE KŘEČOVITÁ/ SURREALISMUS V ČESKOSLOVENSKU 1933–1939

Surrealismus je výtvarný směr, který dodnes nepřestává fascinovat. V první polovině minulého století se postaral o revoluci v umění, protože svými experimentálními metodami zcela osvobodil lidskou představivost, jak se o něm po právu říká. Přesto, že je na první pohled křečovitý, a to nejen podle jednoho z jeho čelných představitelů André Bretona, jehož slavnou větou se název výstavy inspiroval. Ta je letošním hlavním počinem jihočeské galerie a věnuje se vrcholnému období surrealismu v Československu, tedy rozmezí let 1933 až 1939. Vystavuje díla Skupiny surrealistů, k níž patřily osobnosti jako Jindřich Štyrský, Toyen, Karel Teige nebo Vítězslav Nezval, ale i autory, kteří se surrealismem ve své práci zabývali, ale členy této skupiny nebyli.

Vystavená kolekce je unikátní – zahrnuje díla z českých a slovenských galerií i zápůjčky od soukromých sběratelů z Česka, Slovenska, Německa, Francie a Švýcarska. Je rozdělena na dvě části, ta hlavní, Surrealismus v Československu 1933–1939, je nyní k vidění na Hluboké, druhá, Pařížští surrealisté a český surrealismus, bude vystavena ve Wortnerově domě v Českých Budějovicích od 30. června.

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE, HLUBOKÁ NAD VLTAVOU A ČESKÉ BUDĚJOVICE OTEVŘENO DO 2. ŘÍJNA

KVĚTY A JINÉ SVĚTY

Zajímavou hru s realitou nabízí i výstava v Olomouci. Ta se nese v duchu takzvaného art brut, tedy umění v původním, surovém stavu, jehož součástí jsou i díla mediální, vytvářená ve spiristickém opojení. Tématem výstavy jsou květiny, které k výtvarnému umění patří odnepaměti, a je zajímavé vidět, jak si s nimi poradil směr, jehož výtvoři mají vskutku opojný charakter.

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ, OLOMOUC
OTEVŘENO DO 25. ZÁŘÍ

KOMIKŮM DOŠEL VTÍP

O tom, že lze natočit zábavný pořad, během kterého se (na rozdíl od publika) usmějete jednou, dvakrát, možná vůbec, podává nejnověji důkaz stanice Prima Comedy Central svým prvním původním projektem Comedy Club.

Nejmladší kanál Primy nešel cestou experimentů, jejichž neslavným mementem z nedávné doby je Pečený sněhulák z dílny České televize, ale sáhl po zdánlivé jistotě, prověřeném formátu show složené ze stand-up výstupů komiků. Ano, prostě něco jako Na stojáka. Comedy Club je v podstatě jeho

kopii. Nejen v tom, že v zšeřelém sále usedne zvonivým smíchem vybavený komparz a na pódiu se střídají účinkující, ale i v tom, že se tady mezi nimi objevují stejná jména jako ve zmíněném předobrazu.

Těžko určit, co se na vyprázdnění televizní novinky podepsalo víc, zda vyčpělost formátu nebo únava vystupujících, kteří své nejlepší historky už prodali kdysi a nyní, jak se říká, vaří z vody. Což je případ i největší hvězdy pořadu, komika Lukáše Pavláška, jehož monology o ranním televizním vysílání nebo glosování uživatelů facebooku jsou upachtěné, snaží se maximum vytěžit ze situační komiky a přemáchlých gest, aniž by měly výraznější myšlenku nebo gradaci.

Lidé ve studiu se smějí, divák u televize netuší čemu. Pokud chce nový kanál Primy zacílit na větší publikum, bude muset v Comedy Clubu zařadit vyšší rychlost, nebo vymyslet něco jiného. ■

hodnocení

Comedy Club

PRIMA COMEDY CENTRAL,
PONDĚLÍ, 22:00

VYSTUPUJÍ: LUKÁŠ PAVLÁSEK, MILOŠ
KNOR ČI IVA PAZDERKOVÁ, TOMÁŠ
JEŘÁBEK A DALŠÍ

20%

TV KUPÉ

■ **VZNIKNE TENISOVÝ I FOTBALOVÝ KANÁL**
Televize O2 připravuje nové sportovní kanály, které se budou věnovat jednotlivým sportovním odvětvím. O2 TV Fotbal spustí ještě letos, O2 TV Tenis začátkem příštího roku a hokejový po rozšíření práv k extralize (zatím O2 získala práva na domácí zápasy Sparty a Liberce).

■ **RODEN TOČÍ TŘETÍ TERAPII**
Třetí, závěrečnou řadu seriálu Terapie, který je českou verzí úspěšné světové série In Treatment a s nímž v roce 2011 zahájila televize HBO vlastní seriálovou tvorbu, natáčí opět režisér Petr Zelenka a v hlavní roli terapeuta, v jehož ordinaci se střídají svérázní pacienti, se vrátí Karel Roden.

ČERVNOVÉ MENU

ELYSIUM

Výlet do roku 2154, do přelidněné, zdecimované Země, kde se lidé upínají k jedinému cíli – Elysiu, umělé kosmické stanici, kde v luxusu žijí ti nejbohatší. Svoje útočiště si pečlivě chrání, naopak lidé na Zemi jsou ochotni udělat cokoli, aby se na stanici dostali.

PRIMA COOL • 12. ČERVNA / 20:00

TVOJE TVÁŘ MÁ ZNÁMÝ HLAS

Soutěžní zábavná show, v níž se zpěváci a herci snaží líčením a pěveckým výkonem přiblížit slavnějším kolegům a která je nyní nejpoblábnějším pořadem na tuzemských obrazovkách, míří do finále. Týden po něm televize nasadí stříhový, vzpomínkový díl.

NOVA • 11. A 18. ČERVNA / 20:20

S TEBOU MĚ BAVÍ SVĚT

Jsou filmy, které lze vidět jednou do roka, přesto vždycky spolehlivě pobaví. Komedie Marie Poledňákové patří mezi ně. Tři dávní kamarádi se v ní vydávají na pánskou jízdu otců se svými dětmi, která se vyznačuje humorem a svéráznými výchovnými metodami.

ČT1 • 18. ČERVNA / 20:00

TERMINÁL

Rozkošný příběh režiséra Stevena Spielberga, v němž se Tom Hanks stal mužem na dlouhé týdny uvězněným v terminálu newyorského Kennedyho letiště. Poznává jeho specifický svět, nachází nové přátele a prožívá romantické chvíle s letuškou Amelií.

PRIMA LOVE • 26. ČERVNA / 20:15

OLYMPIÁDA ZŮSTANE NA ČT

Na ČT se objeví minimálně dvojice nadcházející hry, tedy ty zimní v roce 2018 v jihokorejském Pchjongčchangu a letní v roce 2020 v japonském Tokiu. ČT se dohodla s Discovery Communications, která za evropská televizní práva zaplatila organizátorům přes 35 miliard Kč.

NEJLEPŠÍ OSLAVA KARLA IV.? PARODIE Z RÁDIA!

Máme za sebou hlavní proud oslav 700. narození českého krále a římského císaře Karla IV. Mezi oslavnými filmy, divadelními inscenacemi, výstavami nebo koncerty vyčnívá jedna část projektu Českého rozhlasu nazvaného Karel je King.

Těch částí má zmíněný projekt, který je stále dostupný na stránkách www.kareljeking.cz, několik a nelze o něm hovořit jako o geniálním jaksi kolektivně. Nápadem ani provedením nevybočuje sekce Taháky, aneb zajímavosti školního formátu z doby Karla IV. v podání Ivy Pazderkové a Vojty Dyka, při poslechu části Mystifikace, zoufale selhávající pokus o vtipné odborné dialogy dvojice Adam Círok a Jakub Šolín, dokonce posluchače svírá trapnost.

Proč se tedy projektem Karel je King zabývat? Protože přišel i se zcela mimořádným počinem, drahokamem, který všechny další oslavné počiny zastínil. Na zmíněných stránkách jej lze najít pod tlačítkem Parodie a možná jste některou z nich zaslechli před časem i v živém vysílání Radiožurnálu.

Analýza husím brkem

Pokud ne, doporučuji si je na webu přehrát. Je to zážitek cimrmanovského formátu.

Parodie sestávají z osmi několikaminutových rozhlasových nahrávek, v nichž si moderátoři známých pořadů zvou do svých show či debat hosty z doby Karla IV., samozřejmě s ním samotným v čele.

Třeba do sportovního studia Dřevce s Vojtěchem Bernatským přichází coby expert, protože je „přeci jen z boží vůle expertem na všechno“. Císař Karel (napříč pořady ho mluví David Prachař) na úvod podotkne, že „brzká smrt vždýcky dodá turnaji spád a je jediné dobře pro diváky, když někdo umře brzo“. Situaci, při níž úvodu turnaje skončil i jeden z favoritů, Pavel Chlumský z Rožnova, si zase vybral pro analýzu Studia Dřevce husím brkem...

U Ester Janečkové, v pořadu Dopis pro tebe, se objevuje subtilní Vilém. „Je ti čtrnáct, tvoje matka zemřela při porodu a otce jsi nikdy neviděl. Tedy nic, co by v dnešní době za normálních okolností stálo za zmínku,“ představuje hrdinu svého pořadu moderátorka. Tím otcem je však Karel IV., který se

po zbytek pořadu sveřepě brání levobočka prohlásit za vlastního. „Dobře, dám ti titul hraběte s nástupnickým právem v Lucemburku, ale pak už se doufám nikdy neuvídíme,“ loučí se nakonec s pořadem.

Rvačka u Moravce

Karel pak prochází Ryčnými městy Davida Vávry, show Sama v domě Stanislavy Lekešové, Michaela Jílková ho vítá v pořadu Dostanete slovo!, Jana Boušková a Václav Vydra glosují jeho dovednosti v Navařenu a tak podobně.

Živěji je v dotazech Václava Moravce. Začínají tradičně přehledem témat, o kterých se podle moderátora začne po skončení pořadu mluvit. Debata se odehrává v době, kdy je římským císařem Ludvík Bavor (mluví Ondřej Vetchý), naproti němu sedí markrabě moravský Karel z rodu Lucemburků (David Prachař). Sedět ovšem moc dlouho nevydrží, neboť vtipná slovní řevnivost přejde docela rychle k fyzické...

Chytré a zábavné

Na rozdíl od ostatních částí projektu Karel je King jsou parodie dílem scenáristy Petra Kolečka a scenáristy a režiséra Jana Prušínovského. A pro oba znamenají další hvězdnou chvíli,

hodnocení

PARODIE V PROJEKTU KAREL JE KING

SCÉNÁŘ – PETR KOLEČKO
REŽIE – JAN PRUŠINOVSKÝ
MLUVÍ – DAVID PRACHAŘ,
ONDŘEJ VETCHÝ, MARTIN MYŠIČKA,
MIROSLAV KROBOT, VÁCLAV
MORAVEC, DAVID VÁVRA,
ESTER JANEČKOVÁ A DALŠÍ

100%

společně se podíleli už na seriálech Okresní přebor nebo Čtvrtá hvězda, Prušínovský nedávno sbíral kladné ohlasy na svůj celovečerní režijní počín Kobry a užovky.

Scénky nemají slabá místa, jsou pečlivě dramaturgicky vystavěné, šikovně využívají historických reálií a souvislostí, které geniálně propojují se současností a typickými projevy jednotlivých pořadů. Dřevce popisuje dobové reálie turnaje s dávkou současného sportovního žargonu, na jehož frekvenčním vrcholu stojí hláška „tak určitě“, moderátor Moravec rozebírá sňatky z rozumu a neváhá přitom samotného Karla usměrňovat, když se snaží vyhnout přímé odpovědi. A tak dále a tak dále.

Prušínovskému, Kolečkovi a řadě známých herců v čele s Davidem Prachařem se zkrátka povedl unikátní kousek, který je nápaditý a chytrý, zároveň vtipný a srozumitelný. Pojal oslavu narození našeho nejslavnějšího panovníka po svém, zarískoval, a na celé čáře zvítězil. ■

... Usadil se U vojáka Švejka v ulici Östgötagatan a objednal si dvě skleničky Cabernetu Sauvignon.

Servírka je okamžitě přinesla na podnose, jednu postavila před Zabijáka Anderse, který ji vyznkl, zatímco servírka přemýšlela, kam postaví tu druhou. Zabiják první sklenku vyměnil za druhou a objednal si třetí a čtvrtou „když už tu slečna je.“

Ježíšova krev se mísila s krví Zabijáka Anderse a dodávala mu křesťanský klid. Rozhlížel se po lokále a zachytil pohled cizího člověka. Nebo... bylo mu na něm něco povědomého. Muž po čtyřicítce, v ruce půllitr. Vždyť to byl jeden z kluků z lochu z minulé rundy – poslední rundy! – chodili společně na skupinovou terapii... není to ten, co pořád mluvil... Gustavsson nebo Olofsson nebo tak...

„Zabiják Anders! Rád tě vidím,“ řekl Gustavsson nebo Olofsson.

„Tak tak! Gustavsson, že jo?“

„Olofsson. Můžu si přisednout?“

Jistě že směl, bez ohledu na jméno, jelikož Zabiják Anders ho okamžitě identifikoval jako adepta na obrácení.

„Já teď následuju Ježíše,“ spustil přátelsky.

Reakce nebyla taková, jakou čekal. Olofsson se rozesmál a když se Zabiják Anders stále tvářil vážně, smál se ještě víc.

„No, nazdar!“ řekl nakonec, zhluboka si lokl piva a najednou zvažněl.

Zabiják Anders se právě hodlal zeptat, co ho tak pobavilo, když Olofsson ztišil hlas a pověděl:

„Já vím, že máš sejmout Bejka.“

„Cože?“

„Klid, vo tom ani neceknu. Tu práci si objednal můj brácha. To je paráda, že bude pykat. Takový zasraný prase, pamatuješ, co udělal můj ségře?“

Bejk byl velký a hloupý gangster, jezdil sem tam do vězení a zpátky a díky své statnosti se domníval, že má právo bít všechny, kdo neskáčou, jak píská. Jednou se podle stejné logiky pustil do vlastní dívky. Ta nebyla zrovna nejlepším božím dítětem, pracovala jako domácí ošetřovatelka a věnovala se kopírování klíčů k domovým staříkům a klíče předávala svým bratrům. Bratři pak nějakou dobu počkali, potom tam zajeli a z daného bytu odnesli všechno, co mělo nějakou

Jonas Jonasson ZABIJÁK ANDERS A JEHO PŘÁTELÉ (A SEM TAM NEPŘÍTEL)

**UYCHÁZÍ (15. ČERVNA) V NAKLADATELSTVÍ PANTEON
320 STRAN, DOPORUČENÁ CENA 379 Kč**

cenu. Když byli staříci zrovna doma, postarali se, aby je vyděsili k smrti.

Bejk se však začal domnívat, že klíče by měly putovat k němu, a z toho důvodu také nejdřív zmlátil svou přítelkyni a následně jednoho z jejích bratrů. Druhý v tuhle chvíli seděl proti Zabijáku Andersovi v jedné hospodě ve Stockholmu a děkoval mu za...?

„Jak jako sejmout Bejka? Nemám v úmyslu někoho sejmout. Říkal jsem přece, že následuju Ježíše.“

„Koho?“

„Ježíše, kurva! Jsem zbožnej!“

Olofsson se na Zabijáka Anderse podíval.

„A co bráchovejch osm set talířů? Vždyť prachy už jsi dostal.“

Zabiják Anders Olofssona prosil, aby se uklidnil. Ten, kdo následuje Ježíše, nezabije bokem svého bliž-

Soutěž o knihu

Chcete si knihu přečíst celou? Odpovězte na soutěžní otázku a vyhrajte jeden z pěti výtisků.

Jak se jmenuje první román spisovatele Jonase Jonassona?

- A) Zabiják Anders
- B) Analfabetka, která uměla počítat
- C) Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 16. června.

ního na objednávku, tak to je. Bratrových osm set tisíc bude Olofsson muset hledat někde jinde.

Někde jinde než v kapse, kde ty peníze prokazatelně skončily? Olofsson není srab. Vstal a udělal krok k té svini, která hodlala jeho bratra obrat málem o milion. Nepije ten hajzl víno?

O vteřinu později ležel Olofsson rozplácnutý na zemi. Ačkoliv byl Zabiják Anders čerstvě zbožný, nedokázal prostě nastavit druhou tvář. Dokonce ani první. Místo toho vykryl Olofssonův hák levou rukou (nebo to byla pravá) a skolil ho pravou (nebo možná levou). To s těmi tvářemi bude muset v budoucnu natrénovat.

Servírka přinesla dvě nové sklenky vína, spatřila Olofssona a zeptala se, co se stalo. Zabiják Anders vysvětloval, že jeho přítel trochu přebíral, ale že se určitě hned probere a že naposled – předtím než se složil – slíbil, že zaplatí za ně za oba.

Potom do sebe hodil jedno z vín na servířině podnose a poznamenal, že ten, co chrní na podlaze, si asi dá to druhé, až se probudí. Pak Zabiják Anders Olofssona překročil, poděkoval a maširoval pryč. Zamířil do jistého penzionu v jižním Stockholmu, kde se právě v tu chvíli balily kufrы – jeden červený a jeden žlutý – k odjezdu téhož dne, jak bylo v plánu.

„Společně s kolika prachama?“ mumlal Zabiják Anders pro sebe.

Nepochybně mu to myslelo pomalu, občas tak, že už bylo po všem. A nikdo ani nemohl tvrdit, že by měl nějaký talent na mluvení. Ale nebyl hloupý.

Ze švédského originálu přeložila Hana Švolbová

autor

Jonas Jonasson (1961)

Vystudoval švédštinu a španělštinu, potom pracoval jako novinář, televizní producent, založil poradenskou firmu. Tu po dvaceti letech prodal a začal psát. Už z jeho prvního románu, Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel, se stal trhák, prodalo se ho přes 12 milionů výtisků. Úspěch měla i druhá kniha Analfabetka, která uměla počítat, Zabiják Anders je jeho třetí knihou. I když je její hrdina čerstvě na svobodě, brzy začne vydělávat jako smluvní násilník Agentury pro ubližování na zdraví. Kšefty běží báječně, ovšem jen do doby, kdy se Anders nezačne najednou ptát po vyšším smyslu své činnosti, zajímat se o Boha a vystupovat jako laskavý a mírumilovný chlapík...

CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR

Foto: Libor Sváček

ZLÍNSKÝ

Už dávno Bařův kanál neslouží k nákladní přepravě. V současné době patří tato unikátní vodní cesta k hlavním turistickým lákadlům východní Moravy. Plavit se po ní mohou na malých lodích i úplní začátečníci. Za vodním dobrodružstvím se vydejte třeba ze Spytihněvi, kam se snadno dopravíte vlakem ČD. Loď vám půjčí v přístavišti u zdymadla. Předtím vás proškolí, jak s ní zacházet a jak se na vodě chovat. Pro krátké výlety se hodí malý motorový člun. Pokud se vám na vodě zalíbí a budete chtít na Bařově kanálu strávit víkend, nebo dokonce dovolenou, lze si pronajmout i hausbót. Ten si také řídíte sami a můžete s ním zakotvit prakticky kdekoli. Po Bařově kanálu a řece Moravě jezdí rovněž výletní loď Morava. V červnu vyplouvá každou neděli ve 13 hod. z přístaviště ve Spytihněvi, které je jejím domovským kotvištěm. Plavbu můžete zkombinovat s cykloturistikou. Podél Bařova kanálu vede cyklostezka a na hausbóty i výletní lodě se vám jízdni kola vejdou pohodlně.

NA VÝLET DO NAPAJEDEL nejen za koníčky

I když si Napajedla mnozí spojují hlavně se světoznámým hřebčínem, město na řece Moravě se může pochlubit i dalšími zajímavostmi včetně nedávno opraveného zámku.

Text: Tomáš Rezek Foto: Informační centrum Napajedla a Zámek Napajedla

Zámek Napajedla

V Napajedlích můžete strávit den plný zážitků. K návštěvě lákají barokní zámek, místní hřebčín nebo muzeum s expozicí hraček a výlet si lze zpestřit i projížďkou výletní lodí po řece Moravě. Voda k městu patří neodmyslitelně. Jak už jeho název napovídá, vzniklo na místě, kde se ve středověku na obchodní stezce napájeli koně. Vodou se v Napajedlích také léčilo. Dříve oblíbené lázně dnes už připomíná pouze minerální pramen Slanica vyvěrající v jihozápadní části města u železničního podjezdu. Vodu, resp. rybníček s lekníny a soškou Panny Marie, najdete i uprostřed zámeckého parku. Napajedelský zámek byl postaven ve stylu francouzského baroka v letech 1764 až 1769 podle plánů brněnského architekta Františka Antonína Grimma, který projektoval také zámky ve Vizovicích nebo v Bystřici pod Hostýnem. Stavbu si objednala Marie Anna z Rottalu, jíž se už nelíbilo bydlení v menším, starém zámečku. Dostavby nového zámku se však nedočkala. Zemřela v roce 1767.

V zámku můžete i přespat

S historií zámku vás seznámí při jeho prohlídce. Po smrti bezdětné Marie Anny z Rottalu získala zámek její neteř Marie Terezie Monte z Abbate, později provdaná za Jana Ludvíka Kobenzla. Jejich portréty uvidíte ve foyer zámku. Za působení Jana L. Konbenzla, významného politika, se v zámku konala řada velkých slavností a politických jednání. Vídeňská smetánka do Napajedel pravidelně jezdila také po založení hřebčína v roce 1886. Stalo se tak díky úsilí Aristida Baltazziho, příslušníka vlivné vídeňské rodiny s řeckými kořeny. Rod Baltazzi vlastnil zámek do roku 1935. Pak ho v dražbě získala firma Baťa v čele s Janem Antonínem Baťou. Za okupace byl zámek nacisty zkonfiskován a sloužil jako ubytovna Hitlerjugend. Po znárodnění připadl zámek firmě Fatra.

V roce 2008 odkoupili zámek noví soukromí vlastníci, kteří ho zrekonstruovali a po dvou letech zámek poprvé zpřístupnili veřejnosti. Zájemci mohou na zámku dokonce i přespat – ve třinácti jedinečně zařízených pokojích.

Poklady zámeckých sálů

K nejhezčím místnostem, kterými vás na zámku provedou, patří Zrcadlový sál. Kromě benátských zrcadel v pozlacených rámech v něm zaujme téměř stokilový křišťálový lustr zavěšený na vysokém bohatě štukovaném stropě. V sále šlechta přijímala návštěvy nebo se v nich tančilo a dnes se v něm konají i svatební obřady. Originální křišťálový lustr uvidíte i v Holandském salonku. Hlavní chloubou salonku jsou nicméně rozměrné olejomalby na stěnách, které pro zámek

spojení

Vlakem do Napajedel

V Napajedlích zastavují osobní vlaky, které jezdí mezi Přerovem a Břeclaví v pravidelných hodinových až dvouhodinových intervalech. Ze Zlína nebo z Brna se do Napajedel dopravíte vlaky ČD s jedním přestupem v Otrokovicích. Chystáte se na výlet s rodinou o víkendu? Doporučíme vám **Skupinovou víkendovou jízdenku**. S ní může v sobotu, neděli nebo ve státní svátek uskutečnit libovolný počet jízd vlaky ČD až pět cestujících, z nichž dva mohou být starší 15 let (tedy např. dva rodiče a tři děti). Tuto jednodenní síťovou jízdenku prodávají České dráhy s platností po celé ČR nebo v rámci vámi vybraného regionu (např. Skupinová víkendová jízdenka regionu Zlínský stojí 229 Kč). Více informací najdete na www.cd.cz (Vlakem po ČR – Jízdenka).

vytvořili na konci 18. století holandsťtí mistři. Působí, že jde o fresky, ale jsou to skutečně plátna zasazená do tenkých rámců. Malby musely být zrestaurovány, protože si z nich za války němečtí mladíci udělali terče a poníčili je házením nožů. Zhruba tři čtvrtě hodiny trávající prohlídka končí v zámecké kapli, která také musela být nákladně zrekonstruována. Novogotická svatyně s oratoří pro šlechtu byla za minulého režimu přepažena stropem, v její spodní části bývala ředitelna a v horním prostoru měli učitelé kabinet.

Kamera, klapka, jedeme...

Nedaleko napajedelského zámku stojí hřebčín proslulý chovem anglického plnokrevníka. Pravidelně se v něm konají dražby ročků, na něž přijíždějí chovatelé z celého světa. Po-

kud se chcete do hřebčína podívat, musíte se na exkurzi předem objednat, jinak vás dovnitř nepustí. Malebný hřebčín si oblíbili i filmaři. Natáčel se tu film *Už zase skáču přes kaluže* nebo seriály *Četnické humoresky* a *Znamení koně*. To farní kostel sv. Bartoloměje, který stojí na terase nad Masarykovým náměstím, si zase zahrál ve filmu *Domácí péče*. Za tímto barokním kostelem v Komenského ulici najdete informační centrum, v němž si můžete koupit nejen suvenýry, ale také vstupenku do městského muzea. K jeho stálým expozicím patří mj. přehlídka legendárních nafukovacích hraček vyráběných v místním podniku Fatra. Z prohlídky budou nadšeni nejen malí návštěvníci, ale i leckterý rodič, jenž na výstavě objeví svého dávno zapomenutého plastového kamaráda z dětství. ■

5 NEJ města Napajedla

1 **Nejdůležitější** stavbu města – pseudorenesanční radnici – najdete na Masarykově náměstí. Postavena byla v roce 1904 a na její výzdobě se podíleli významní moravští umělci.

2 **Nejvýznamnějším** chovatelským zařízením anglického plnokrevníka u nás je Hřebčín Napajedla. Založen byl v roce 1886 dostihovým nadšencem Aristidem Baltazimem.

3 **Nejstaršími** památkami v kostele sv. Bartoloměje jsou dva renesanční náhrobky Bedřicha a Bartoloměje ze Žerotína, které jsou zasazeny ve zdi po stranách hlavního vchodu do svatyně.

4 **Největší** místností zámku je zámecká jídelna. V ní zaujme štukovaný strop s anděly, kteří jsou vypořádání s rohem hojnosti, růžemi, hroznem vína, mušlí nebo s rozpaženými rukama.

5 **Nejkrásnější** malby na napajedelském zámku zdobí stěny Holandského salonku. Olejomalby jsou dílem holandských malířů, jež na zámek pozvala šlechta na konci 18. století.

Herálky

Zvonový

Rysova hora

Rožnov
pod Radhoštěm

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Jurkovičova rozhledna

Řekne-li se architektura a Valašsko, asi každého hned napadne Dušan Jurkovič. Lázeňské domy s kolonádou v Luhačovicích a horské chaty Libušín a Maměnka na Pustevnách jsou jedním ze symbolů zdejšího kraje.

Text: Michal Málek

Slovenský architekt Dušan Samo (Samuel) Jurkovič proslul osobitou fúzí secese a lidových motivů. Důvodem pro toto spojení nejspíše bylo jeho rodinné zázemí se silným obrozeneckým cítěním. V každém případě toto spojení dokonale funguje a lahodí oku jak esteticky vnímavějším jedincům, tak laické veřejnosti, což v případě novodobých staveb nebývá zrovna zvykem.

Po vystudování vídeňské Státní průmyslové školy a krátké spolupráci s oravskými lidovými tesaři v Martině odešel na Valašsko. V ateliéru architekta Michala Urbánka ve Vsetíně se věnoval studiu valašské lidové architektury. Jeho první větší zakázkou, kde zároveň naplno využil své nabitě poznatky, se stal soubor turistických ubytoven na Pustevnách postavený v letech 1897–1899. Poté se přestěhoval do Brna, kde vznikala další jeho významná díla jako vila v Brně-Žabovřeskách, lázeňské domy

výškový profil

370 m n. m.

480 m n. m.

370 m n. m.

žst. Rožnov pod Radhoštěm

Karlův kopec

žst. Rožnov pod Radhoštěm

Hradisko Hůra

Zubří Valašské Meziříčí

Olšanský vrch

Láz

v Luhačovicích či rekonstrukce zámku v Novém Městě nad Metují. Po první světové válce se vrátil na Slovensko, kde až do své smrti v roce 1947 pokračoval v tvorbě.

V období, kdy Jurkovič pobýval na Valašsku, vznikl v obdobném duchu i návrh rozhledny. Ten si v roce 1899 objednali členové turistického spolku ve Valašském Meziříčí a zamýšleli jej realizovat v nedalekém Brňově. Ze stavby ale nakonec sešlo z důvodu nedostatku financí.

S myšlenkou oprášit Jurkovičův návrh rozhledny poprvé přišel v 60. letech tehdejší ředitel Vlašského muzea v přírodě Jan R. Bečák. Ani tentokrát však k výstavbě nedošlo a na projekt se postupně zapomnělo. Až etnograf Daniel Drápal oslovením rožnovské radnice vyvolal diskusi, která vyvrcholila mezi lety 2010 až 2011 výstavbou rozhledny. Původní náčrt byl detailně rozpracován Antonínem Závstavou, který se o tuto stavbu zajímal víc jak 35 let. Zbývalo určení místa, kde se začne stavět. Prvotní volba v podobě vrcholku kopce Hradisko, který se nachází jižně od města, padla kvůli velikosti zvažované parcely, komplikované vlastnické struktuře a přítomnosti památkově chráněných zbytků hradu Rožnov. Rozhledna se tedy zabydlela na Karlově kopci, jehož vrchol je součástí areálu zdejšího vyhlášeného muzea lidové architektury a tvoří tak pomyslnou třetíčku na dortu. Ne každému však byla od počátku po chuti. Kvůli potřebě vykácení části lesa, aby stavba plnila svou hlavní funkci – rozhled do krajiny, se ozvali

ekologové s nesouhlasným stanoviskem. První rok provozu tak z rozhledny nebylo vidět dále než na vrcholky zdejších smrků.

Kromě unikátního vzhledu je rozhledna zajímavá i samotnou technologií výstavby. Většina tesařských prací a veškeré kovářské a klempířské práce se prováděly ručně. Díky konceptu čistě dřevěné stavby byl kladen velký důraz na kvalitu materiálu. Pro nosné části ukotvené v kamenné základně posloužilo dřevo ze stoletých dubů, zbytek stavby tvoří podobně staré smrky.

Po vystoupení na vyhlídkovou plošinu ve výšce 18 metrů se můžete kromě samotného města Rožnov pokochat pohledem na vrcholky Rožnovské brázdy. Při dobré viditelnosti je možné v dále zahlédnout i komín valašskomeziříčské chemičky Deza. Koukat se tedy je na co, i když pravým cílem v tomto případě není až tak samotný výhled do kraje jako spíše rozhledna, jež patří mezi naše nejkrásnější. ■

Karlův kopec

Výška: 480 m n. m.

Výhled: město Rožnov pod Radhoštěm, Zubří, Vigantice, masív Radhoště

Vrchol: dřevěná rozhledna s částečným průsekem lesa pro lepší výhled

Nejblíže žst.: Rožnov pod Radhoštěm

Výstup: snadný

spojení

Rožnov pod Radhoštěm

Z Prahy a Olomouce vlakem EuroCity s přestupem ve Valašském Meziříčí

Z Ostravy vlakem EuroCity s přestupem v Hranicích na Moravě a Valašském Meziříčí

Z Brna rychlíkem s přestupem v Kojetíně

Z okna vlaku ve Zlínském kraji

Po cyklostezce kolem Bečvy

← → Valašské Meziříčí – Brňov

Z Valašského Meziříčí se můžete vydat po Cyklostezce Bečva třemi směry – jeden úsek sleduje tok Vsetínské Bečvy a dostanete se po něm až do Velkých Karlovic (58 km), druhý vede kolem Rožnovské Bečvy do obce Horní Bečva (31 km) a po třetím se svezete přes Hranice na Moravě a Přerov až do Tovačova (70 km). Velkou část cyklostezky tvoří nově vybudované komunikace určené pouze cyklistům, in-line bruslařům a chodcům.

1
km

Evangelický kostel v Jablůnce

← → Bystřička – Jablůnka

Obci Jablůnka, rodišti Karla Hofmanna (1906–1998), akademického malíře a otce herečky Drahomíry Hofmanové, dominuje evangelický kostel postavený roku 1877 a obnovený po požáru v roce 1903. Nejstarší a nejcennější památkou obce je nicméně kříž z roku 1771, který se nachází u silnice mezi Jablůnkou a Bystřičkou. Jde o hodnotnou kamenickou práci. Nechal ho postavit Jan Křtitel Illesházy, tehdejší majitel vsetínského panství.

12
km

Věž vsetínského zámku

← → Jablůnka – Vsetín

Nejstarší dochovanou historickou budovou ve Vsetíně je zámek. Dnešní klasicistní podobu získal v letech 1833–1834 za posledního šlechtického majitele Josefa z Wachtlerů. Posledními soukromými vlastníky zámku byla rodina Bačova. Po znárodnění v roce 1949 v něm sídlilo několik státních institucí. Dnes si v něm můžete prohlédnout expozice Muzea regionu Valašsko a od roku 2003 je přístupná také 58 metrů vysoká vyhlídková věž.

19
km

Kolem Čertových skal ZA POKLADY VALAŠSKA

Malebně zvlněná krajina mezi Valašským Meziříčím a Horní Lidčí svádí k výletům. Kam se vyplatí vypravit na túru nebo na projížďku v sedle bicyklu?

Text: Tomáš Rezek

Pojedete-li vlakem z Valašského Meziříčí do Horní Lidče (trať č. 280), zanedlouho uvidíte z okna po pravé straně cyklostezku. Využívají ji nejen cyklisté, ale také in-line bruslaři. Na Cyklostezku Bečva se můžete napojit jak ve Valašském Meziříčí, tak na všech stanicích a zastávkách až do Vsetína. A pokud vlastní kolo nemáte a zatoužíte slápnout do

pedálů, půjčí vám ho na nádraží ve Valašském Meziříčí (ceník a podmínky zápůjčky najdete na www.cd.cz/cdbike). Těm, kteří se raději toulají po svých, doporučíme výlet od zastávky Brňov po modré turistické značce k přírodní památce Jarcovská kula a dále k rozhledně Bražiska, z níž se nabízejí pěkné výhledy na Beskydy a Jeseníky (2,5 km). Poutavé rozhledy na Vsetínské a Hostýnské vrchy si užijete také z vyhlídkové věže U Holáňů, ke

kteří vás od stanice Jablůnka dovede žlutá turistická značka (5 km). A chcete-li se kochat nádhernými panoramatickými výhledy na údolí řeky Bečvy, vydejte se od turistického rozcestníku u vsetínského nádraží k zimnímu stadionu a pak po červené turistické značce přes kopec Žamboška nad Janišov a odtud přes Potůčky zpět do Vsetína (8 km). V Horní Lidči, kde určitě nevynechejte prohlídku ručně vyřezávaného mechanického betlému, začíná

Tři valašské sklípky

← → Lužná u Vsetína – Lidečko

Obec Lužná se může pochlubit půvabnou lidovou architekturou. U železniční tratě stojí v mírném svahu tři malebné roubené vinné sklípky, památkově chráněné od roku 1958. Jejich spodní část tvoří kamenná podezdívka, na níž je posazena roubená komora se sedlovou střechou. Dva objekty z Lužné jsou také k vidění ve skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm – roubená zvonice a chalupa, která je dominantou tzv. Pasekářské kuly.

31
km

Pověstmi opředené skály

← → Lidečko – Lidečko ves

O vzniku Čertových skal – přírodní památky a oblíbeného cvičného horolezeckého terénu – se traduje pověst. Podle ní chtěl čert získat za nevěstu místní dívku Rozínu. Rodiče si naštěstí vymysleli nesplnitelnou podmínku. Aby pekelník vytožený děvče dostal, musel přes noc do prvního kohoutího zakokrhání postavit mohutnou hráz, jež by obrátila tok říčky Senice. To se mu ale nepodařilo, a tak se vrátil zpět do pekla s nepořízenou.

34
km

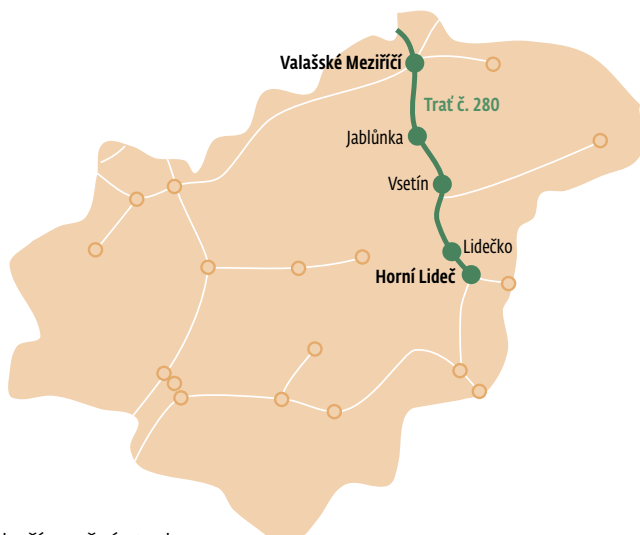
Barokní lidečská svatyně

← → Lidečko ves – Horní Lideč

V Lidečku stával kostel už ve 14. století. Po vpádu Tatarů byl kostel – stejně jako celá obec – vypálen. Novou svatyni získalo Lidečko v roce 1700, věž barokního kostela byla dostavěna v roce 1731. Svatostánek by vybaven nejen novým hlavním oltářem, který byl roku 2008 zrekonstruován do původních barev, nebo velkým obrazem sv. Kateřiny, ale také třemi novými zvony datovanými rokem 1665. Památkově chráněné je i oplocení přílehlého hřbitova z roku 1920.

36
km

u nádraží naučná stezka Vařákovy paseky, na jejichž zastávkách se mj. dozvíte zajímavosti o zapojení této oblasti do odboje za druhé světové války. Trasa stezky vede přes obec Lačnov a Vařákovy paseky kolem Čertových skal do Lidečka (16 km). ■

TIP

Plánujete výlet a rádi byste navštívili v jednom dni více míst? Nekupujte si jízdné pro jednotlivé jízdy vlakem, ale využijte výhod síťových jízdenek Českých drah. Pro neomezené cestování vlaky ČD se skvěle hodí například **Celodenní jízdenka**. S ní lze během jednoho dne – a to ve všední den i o víkendu – uskutečnit libovolný počet jízd vlaky ČD. S tímto jízdním dokladem můžete tedy vystoupit z vlaku, kde se vám zamane, a nastoupit do jiného, kdekoliv a kdykoliv budete chtít. Celodenní jízdenka se prodává s platností po celé republice (za 579 Kč) nebo v rámci vámi vybraného kraje (např. Celodenní jízdenka region Zlínský stojí 159 Kč). Více informací najdete na www.cd.cz (Vlakem po ČR – Jízdenka).

Hledáte tip na výlet nejen ve Zlínském kraji?
www.cd.cz/zazitky

TIP

Ondrášova valaška nabídne pořádnou dávku folkloru

V Rožnově pod Radhoštěm se 10. až 12. června koná festival Ondrášova valaška, který potěší hlavně příznivce folkloru. Součástí programu jsou také benefiční koncerty na obnovu Libušína.

Když se loni konaly Dozvuky Rožnovské valašky, vypadlo to, že více než dvacetiletá tradice mezinárodního armádního folklorního festivalu v Rožnově pod Radhoštěm skončí. Naštěstí se tak nestalo. Pod názvem Ondrášova valaška se na konci druhého červnového týdne uskuteční v Rožnově festival, který do města opět přiláká folkloristy od nás i ze zahraničí. V pátek 10. 6. i v sobotu 11. 6. se ve Valašském muzeu v přírodě pořádají večerní benefiční koncerty Vojenského uměleckého souboru Ondráš z Brna (v sobotu společně se Slovenským ľudovým umeleckým kolektívom). Vstupné na večerní koncerty se nevybírání, na sobotním koncertu se bude přispívat na obnovu Libušína na Pustevnách, který před dvěma lety vyhořel. Program festivalu oživí i rožnovské Masarykovo náměstí, kde si můžete poslechnout koncerty – v pátek Orchestru lidových nástrojů VUS Ondráš, v sobotu Vojenské hudby Olo-moucy. Součástí akce je také Gastrovinný festival, který začíná v sobotu v 9 hodin na hlavním rožnovském rynku a v 16 hodin se přesune do Dřevěného městečka. Organizátoři festivalu samozřejmě myslí na děti. Zajímavé pořady jsou pro ně připraveny po oba víkendové dny. Těšit se mohou nejen na vystoupení folklorních souborů jejich vrstevníků nebo taneční workshopy, ale i na pohádky. V neděli 12. 6. od 10 do 11:30 hodin se v městském parku také koná pořad Kdo si hraje, nezlobí.

Nejblíže železniční stanice:
Rožnov pod Radhoštěm

VLAKEM ZA ZÁŽITKY

Do Ostravy na Czech Raildays

Sedmnáctý ročník Czech Raildays – mezinárodního veletrhu drážní a manipulační techniky, výrobků a služeb pro potřeby železniční a městské kolejové dopravy – se letos koná v Ostravě od 14. do 16. června. Na tuto akci se můžete svést vlakem na zpáteční jízdenku VLAK+ Czech Raildays se slevou 50%. Za cestu z kterékoli stanice v ČR do Ostravy zaplatíte obyčejné jízdné, zpět vás odvezeme zdarma. Aby vám tato jízdenka platila i pro zpáteční cestu, je nutné si ji nechat na veletrhu u stánku ČD (stánek A1-34) orazítkovat. Mezi ostravským hlavním nádražím a výstavištěm bude jezdit elektrobus.
Nejblíže železniční stanice:
Ostrava hl. n.

Foto: © Miroslav Jiránek

Na výstavu o Karlu IV. se slevou

V pražské Valdštejnské jzdárně si do 25. září můžete prohlédnout česko-bavorskou výstavu Císař Karel IV. 1316–2016, pořádanou u příležitosti 700. výročí narození Otce vlasti. Prostednictvím 170 exponátů vypůjčených z více než stovky nejprestižnějších evropských a amerických muzeí, církevních a soukromých sbírek představuje Karla IV. jako mimořádnou politickou osobnost středověké Evropy a jako velkoryšého uměleckého mecenáše. Pokud do Prahy přijedete vlakem a v pokladně Valdštejnské jzdárny se prokážete platnou jízdenkou ČD nebo In Kartou, získáte slevu 20% na vstupné.
Nejblíže železniční stanice:
Praha-Dejvice/Praha hl. n./Praha Masarykovo nádr. ad.

Foto: © Milan Vojtek

Historickým motorákem za permoníky

Na celodenní výlet nostalgickým motorákem M 262 za historií hornictví na jižní Moravě se můžete vydat o sobotách 11. 6., 9. a 23. 7., 6. nebo 20. 8. Motorák Permoník odjíždí z brněnského hlavního nádraží vždy v 9.06 hod. a zpět se s ním vrátíte do jihomoravské metropole před sedmáctou hodinou. A co na výletě zažijete? Prohlédnete si expozici Muzea průmyslových železnic, svezete se parním úzkokolejným vláčkem, vystoupáte do těžní věže bývalého dolu Kukla nebo navštívíte zábavní park Permonium s řadou atrakcí pro děti i dospělé. Jízdenky koupíte v ČD centru Brno hl. n.
Nejblíže železniční stanice:
Brno hl. n.

Kde se pivo vaří, TAM SE DOBŘE DAŘÍ...

V jarošovském pivovaru, proslaveném písní skupiny Argema, už sice pivo nevaří, ale na jiných místech ve Zlínském kraji vás dobrým zlatavým mokem rádi pohostí. Abyste ho mohli ochutnat přímo u zdroje, vypravte se na pivní turistiku vlakem. Dáme vám tipy na dva minipivovary, ke kterým to od nádraží není daleko a kde čepují nefiltrovaná a nepasterizovaná piva, co mají správný říz.

Černý orel z Kroměříže stojí za hřích

V historickém centru Kroměříže v jednom z měšťanských domů lemujících Velké náměstí se nachází hotelový a restaurační komplex Černý orel. Název převzal po lékárně U Černého orla, která v tomto domě fungovala od roku 1734. Pivo v něm vaří od listopadu 2009 a dbají přitom na poctivou výrobu klasickou českou technologií. Nabídka piv je rozmanitá, v pivovaru rádi experimentují s příchutěmi i stupňovitostí. Aktuální pivní lístek najdete na www.cerny-orel.eu. Pravidelně bývá na čepu lehké polotmavé výčepní 8%,

jemně hořký světlý ležák 11%, polotmavá, sladko-hořká dvanáctka nebo tmavá jedenáctka, vyrobená ze směsi českého, mnichovského, karamelového a barevného sladu. Příležitostně můžete ochutnat speciály velikonoční, vánoční či třeba vášnivě – s přidavkem byliny kotvičnicku jako afrodisiaku. Vyberete si určitě i z jídelního lístku, na němž najdete jak tradiční českou kuchyni, tak i speciality, které jinde nenabízejí. Nechybějí ani chuťovky k pivu jako utopenec, nakládaný pivní sýr, tatarský biftek nebo domácí sulc.

Co kromě piva oceníte?

- stylovou restauraci s varnou
- exkurze po pivovaru
- pestrý jídelní lístek
- možnost ubytování
- útulnou restauraci
- pivní suvenýry
- ubytování v penzionu
- letní zahrádku

Ve Vsetíně navštivte pivovar Valášek!

Čtyři roky poté, co byl ve Vsetíně v roce 1998 ukončen provoz pivovaru v ulici 4. května, se začalo vařit pivo v rodinném minipivovaru Valášek v ulici Dolní Jasenka. Že navázal na pivovarnickou tradici ve Vsetíně, dokládá nejen symbolicky poslední sud ze starého pivovaru vystavený u vchodu do minipivovaru, který sem byl v roce 2003 slavnostně převezen koňským povozem. V pivovaru Valášek také vyrábí pivo známého jména – Vsacan. Toto světlé nepasterizované a nefiltrované 11% pivo je připravované podle původní receptury.

A jaká další piva tu můžete ochutnat? Na čepu jsou zpravidla i světlý pšeničný ležák 12%, kvasnicový tmavý ležák 12% nebo třeba kvasnicový světlý speciál 14%. Na své si přijdou rovněž milovníci ochucených piv. V nabídce bývá višňový, mandlový, citronový či borůvkový ležák. A pokud vám zachutná, koupit si lze i lahvové pivo, dokonce v dárkovém balení. Zklamání nebudete ani z jídelního lístku. Potrpíte-li si na něco pikantnějšího, vyzkoušejte Valášský ostřák s pivovarskými bramboráčky.

Od nádraží v Kroměříži se dejte s modrou turistickou značkou k mostu přes řeku Moravu, přejděte ho, jděte kolem Podzámecké zahrady a dále Vodní ulicí vpravo na Velké náměstí (cca 1 km).

Od nádraží se vydejte Žerotínovou ulicí a s turistickým značením projděte přes Dolní náměstí až k mostu přes Bečvu, za ním se na kruhovém objezdu dejte ve směru na Dušnou a po 100m dojdete k pivovaru (cca 1 km).

ze slovníku pivaře

Lambic

Jde o jeden z nejstarších pivních stylů, původem z Belgie (název zřejmě podle vesnice Lembeek). Pivo chutí připomíná Chardonnay nebo suchý vermut. Kvůli tzv. divokým kvasinkám se zpravidla vaří jen v zimním období.

BÁLEŠE

Báleše či béleše jsou vlastně takovým rohlíkem slovácké kuchyně. Omlouvám se za to přirovnání, samozřejmě to vůbec nemyslím zle.

Jako pečivo z jednoduchého kynutého těsta, pečené nasucho na plotně, se dají použít skoro ke všemu, prostě jako rohlík. Se zavařeninou, s tvarohem, s mákem, s povidly, ale taky k masu, k zelí nebo k fazolové polévce.

Báleše jsou placky, které potřebují vlastně jen trochu mouky a droždí, času, tepla a práce. Můžete si je představit jako malé nesmažené langošy s důlkem uprostřed, které ochotně pojmu tekutou zavařeninu, měkký tvaroh, kysanou smetanu i dušené zelí, jak je vám líbo a na co zrovna máte chuť. Protože se jedná o recept velmi lidový,

**OBMĚN A VERZÍ EXISTUJE
NESPOČET A ŽÁDNÁ NENÍ ANI
ŠPATNÁ, ANI JEDINÁ SPRÁVNÁ.**

nepokoušejte se srovnávat svůj recept – pokud ho máte – s tím mým. Polohrubou mouku můžete vyměnit za hladkou nebo ji s hladkou moukou namíchat, vajíčko můžete vynechat. Upečené báleše můžete mazat nejen sádlem, ale i rozpuštěným máslem.

Obměn a verzí prostě existuje nespočet a žádná není ani špatná, ani jediná správná. Důležité pouze je, aby vám báleše chutnaly a abyste si je užili pěkně u pátečního bezmasého postního stolu, u kávy, na svačinu nebo prostě někde po cestě. Vsadím se, že pokud si je vybalíte ve vlaku, sklídíte nejen zasloužený obdiv spolucestujících, ale taky četné žádosti o recept.

Tak ať vám chutná a pokud vás koleje dovedou na Zlínsko, pozdravujte tam, protože právě odtud tento recept pochází. ■

Florentýna

SNADNĚ
60
minut

SUROVINY NA 4 PORCE

Na těsto:

500 g polohrubé mouky | 250 ml mléka | 1/2 kostky droždí | 1 lžice cukru moučka | 2 žloutky | velká špetka soli

Na dokončení:

mouka na posypání pracovní plochy | sádlo na potřetí | zavařenina, tvaroh, strouhaný tvaroh, povidla, mletý mák a další dobroty na dochucení

1 Mléko trochu ohřejte, aby bylo vlažné. Do poloviny mléka rozdrobte droždí, přidejte cukr, lžici mouky, rozmíchejte a nechte 5-10 minut zpěnit, tedy vzejít kvásek. Pokud ani po 15 minutách nevidíte žádnou aktivitu, začněte znovu s novým droždím.

2 Do mísy odměřte mouku, přidejte žloutky a sůl. Vlijte kvásek, promíchejte a za postupného přilévání i zbytku vlažného mléka vypracujte vařečkou těsto, které je hebké, měkké a skoro nelepivé. Nebojte se práce a pořádně těstu dejte zabrat, čím víc, tím líp. Případně vše svěřte kuchyňskému robotu, který hebké těsto vypracuje během 5 minut.

3 Vál důkladně poprašte moukou. Nevykynuté těsto vykrajujte lžící a tyto bochánky pokládejte na připravený vál. Nechte 20-30 minut vykynout, až kousky zdvojnásobí svůj objem. Rozehřejte plotýnku, tál kamen nebo suchou litinovou pánve.

4 Vykynuté kousky těsta konečky prstů vytvarujte tak, že těsto roztlačíte ze středu směrem k okrajům a vytvoříte tak vdolek s důlkem uprostřed a silnějšími okraji. Měl by mít zhruba velikost dlaně. Pokládejte do suché pánve nebo na plotýnku a pečte nasucho asi 3 minuty po každé straně, dokud povrch zřetelně nezezlátne.

5 Ještě teplé báleše potřete rozpuštěným sádlem nebo máslem a udržujte v teple. Poté podávejte se zavařeninou, tvarohem, kysanou smetanou, dušeným zelím či k polévce, tedy jak je líbo.

autorka

**Jana
Florentýna
Zatloukalová**

Je bývalá šéfkuchařka, spisovatelka, autorka kuchařského bestselleru *Kuchařka pro dceru a volných pokračování (Hovory s řezníkem, Snídaně u Florentýny)*. Knihy jsou psány s pochopením pro naprosté začátečníky, vysvětlují, neobsahují nejasné pojmy, takže podle nich uvaříte skvělé jídlo hned napoprvé. Každý čtvrtek si můžete přečíst nové rady a recepty do kuchyně na jejím autorském webu www.kuchar-kaprodceru.cz.

ZA ZÁŽITKEM DO PIVOVARU

Přijďte za zážitky do pivovaru!
Navštivte školu čepování,
kterou vás provede pivovarský odborník,
a odhalte tajemství správně načepovaného piva.

Škola čepování Pilsner Urquell
Plzeň

Párty v pivovaru Gambrinus
Plzeň

Kozlova škola čepování
Velké Popovice

Radegastova škola čepování
Nošovice

18+ POUZE PRO STARŠÍ 18 LET
www.napivosrozumem.cz

www.prazdrojvisit.cz

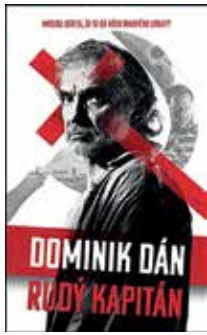
Soutěž

Zašlete nám vyluštěnou tajenku a vyhraje knihu!

Správnou odpověď jednoduše zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 16. června.

KŘÍŽOVKA

POMŮČKA: HAUR, LEC, NEY, TTT	RANOU SRAZIT K ZEMI (ZVÍŘE)	ÚDERY OZNÁMITI ČAS	DRUH VŠÍVANÉHO KOBERCE	SYMETRÁLY	PROBĚLKA	❖	VOJENSKÝ ODVOD (ZASTAR.)	AŽ ŽIJE	ODLIŠNÍ (SLOV.)	LESKLÁ TKANINA	OBRUSY	❖	VLASTNÍ DOMÁČÍM HLÍDAČŮM	TOHOTO ROKU	SPOJKA	ČINIT								
DRAVEC						NÁVĚŠTÍ (ZASTAR.)						ZUBNÍ POVLAK												
NĚKDO						BLEDNOUT HUBOVAT						USUŠENÁ TRÁVA POHLED (BÁS.)												
2. ČÁST TAJENKY																								
BÝVALÝ ČESKÝ HEREC				ÚDER PRES					LETADLO				JEDEN I DRUHÝ											
JIHO- EVROPAN					ŘÍŽSKÝ SPORT. KLUB PROUD				NEW YORK RANGERS (ZKR.)				DIREKT (SPORT.)											
ZPEVNĚNÝ LEDOVCOVÝ JIL (GEOL.)						1. ČÁST TAJENKY	KULOVITÁ BAKTERIE	JUDSKÝ KRÁL	<p>Vyhraje 5x knižní předlohu první filmové adaptace knihy autora bestsellerů Dominika Dána RUDÝ KAPITÁN!</p> <p>Kniha obsahuje i fotografie z filmu!</p> <p>Akční detektivka režiséra Michala Kollára představuje v netradičních rolích například Oldřicha Kaisera, Michala Suchánka či polskou hvězdu Macieje Stuhra.</p> <p>Více na www.facebook.com/filmrudykapitan.</p> 															
❖	KARPATSKÝ SENÍK	NÁŠ RADAROVÝ SYSTÉM	VULKÁN 4. ČÁST TAJENKY																					
ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROLY (ZKR.)				TERÉNNÍ ZÁVOD PRK. STROP (V NÁŘEČÍ)																				
SKUPINA OSMI BITŮ (BYTE)					SMYČKY SOUHLAS																			
NEUSTÁLE OPAKOVAT (PŘENES.)							NÁPOJE Z RÉVY	NÁZEV ŘECKÉHO PÍSMENE																
TÝKAJÍCÍ SE RADIO- AKTIVNÍHO PLYNU																								
ZKRATKA ODDĚLENÍ V NEMOC- NICI				OŽIVNOUT OTROK (KNIŽNĚ)																				
HORNÍK (ZASTAR.)					ŠPAN. EX- KRÁLOVNA POLSKÝ SPISOVATEL																			
❖	RADOSTNĚ ZAVÝSKNUTÍ	ZNAČKA ELEKTRO- SPOTŘEBIČŮ	JMÉNO EDISONA MĚSTO U PRAHY					MOŘSKÝ PTÁK									NEJTVRDŠÍ TRIATLONO- VÝ ZÁVOD	PAŠOVANÉ ZBOŽÍ (ZASTAR.)	❖	UHLIČITAN DRASELNÝ	HLINĚNÝ DECHOVÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ	NECHAT	DOMÁCKY ELÍŠKA	LEPŠÍM ZPŮSOBEM
ČESKÝ PROZAİK							ODHAD VÝSLEDKU AŽUROVÁ VÝŠIVKA													ZBYTEK PO HOŘENÍ				
RUSKÉ UKAZOVACÍ ZÁJMENO				DRNK. HUD. NÁSTROJ CHLAD								BĹZKÝ PROSTOR												
HUDEBNÍ STYL					HOUBA NA KMENU MATKA (HOVOR.)							SLOVENSKÝ NÁR. PARK ŘEHOLNÍK												
❖	ZKRATKA POLITICKÉHO HNUTÍ	TELEVIZNÍ KUTIL PODLE (KNIŽNĚ)				TEXTILNÍ SUROVINA ŠÍCÍ VLÁKNŮ				MĚSÍČNÍ MOŘE VYSOKÉ KARTY					DOVEDNOST (ZASTAR.)	NÁŠ SOUČASNÝ MINISTR DOPRAVY								
3. ČÁST TAJENKY																								
ALKALICKÝ POLYAMID								PŘIBLIŽNĚ					NAMÁČECÍ PŘÍPRAVEK											
NAPOLEO- NŮV MARŠÁL				A SICE									ÚTOK											

G. B. Shaw (1856–1950) – anglický prozaik a dramatik:
Nemám rád diskuze při jídle, ... (výrok v tajence).

Tajenka z minulého čísla:
Kritizovat kritika je stejně sladké jako
podvést podvodníka.

FOTOSOUTĚŽ

VOLNÉ TÉMA

Vše o soutěži na www.cdprovas.cz/fotograficka-soutez

<http://www.cdprovas.cz/fotosoutez>

- 1 Kateřina Prymusová, 17 let Schody do nebe
- 2 Barbora Bačová, 21 let Stará mama
- 3 Ivan Svatoš, 28 let Dva světy

ZIMA NEBO LÉTO, HORY NEBO MOŘE,
HLAVNĚ ŽE JE VOLNO!

Brothers & Sisters

INSIBLINGS

Hory vs. moře

PATRIK, už... 14 LET

Čaute lidičky, tak dnes zima, nebo teplo? Hodně těžká otázka. Mám rád obě dovolené už proto, že je prostě volno. To, co pro mě jsou pozitiva, pro vás třeba negativa, ale tak to chodí. V létě miluju koupání, válení, sluníčko nejlíp u moře a míň vrstev oblečení. Co mně ale opravdu vadí, je to pocení, který nejde zastavit, tak maximálně se schovat někde do klimatizace, ale to se mi zase spustí často rýmička a to je pro mě jako pro chlapa opravdu těžká nemoc. Bohužel teď vlastně vnímám, že se potím i v zimě při snowboardingu, kdy mám na sobě několik vrstev, vypadám jak bandourek a vedro je mi taky. Ale miluju ten adrenalin, kdy to svištím rychlostí co největší, protože mám apku v telefonu a závodím s kámošema a dole pod svahelem to pak rozeberem. Nejlepší na dovolených je, ať už v zimě nebo létě, když jsou plný zážitků. Na to špatný stejně většinou zapomenete. Takže vzhůru do léta, užijte si ho!

TERKA, ZA CHVILINKU... 17 LET

Moře vs. hory? Jasná volba! Rozhodování mezi tím, jestli jet na letní dovolenou k moři, nebo lyžovat na hory, by mi trvalo asi tak dvě sekundy. Miluju teplo a nejvíc ze všeho válení, takže samozřejmě beru moře. Jako nic proti horám, já mám ráda i lyžování, je to asi doopravdy jediný sport, který mi dokonce i celkem jde. Je fakt, že na horách tak nepříberete oproti moři = žrací dovolená. Ale ta zima, tu nesnáším, prostě když jste na sjezdovce a chce se vám čurat (což mně se chce doslova každou chvílí), tak to znamená sundat si rukavice, rozepnout bundu, sundat kalhoty, pak ještě termo prádlo, pak to zase všechno nandat, no to je přece hroznej vopruc. Oproti tomu představa, jak se válím na pláži, dávám si k obědu nějakou dobrou rybičku nejlépe, prostě pohodíčka hezky celý den, to mi zní mnohem líp. Navíc v létě máte i šanci potkat nějaký nový pěkný kluky, to v zimě v helmách moc nejde. Takže moře je prostě top a už se zase letos moc těším.

MRAKY NAD DEPEM

mamma

Oši beroucí oblé výčňelky ve tvaru prsů nebo vemen, které se tvoří na spodní straně mraků, nejčastěji bouřkových.

Dispečink volá

Přečtu vám depeši, která mi právě přistála na stole. Nevím, co si o tom mám myslet. Stop. Očekávejte přírůstek do Panteři smečky. Stop.

„To je zvláštní, vloni nám do depa dodali RegioPantery, letos se naše flotila rozrostla o dálkové InterPantery, že by další novinka, třeba EuroPanter?“ přemítal nahlas Pavouček. Žralda dělal, že nic neslyší, a Pantíkovi se udělalo nevolno. Musel se opřít o zábradlí na točňě, když v tu chvíli si Pavouček všiml, že má zduřené bradavky, jako by byl v očekávání. Stačil letmý

pohled na Žralda a bylo jasné, že se něco chystá. A taky že jo. Trvalo jen pár týdnů a do depa přijela nová hybridní jednotka. Zepředu obíř žraločí tlama a z boku šířhlá jako panter. Prostě kříženec bez papírů. Začali jí přezdívat SharkoPanter. Štrojvedoucím v depu chvíli trvalo, než si na ten zvláštní přírůstek zvykli, ale brzy se ukázalo, že taková jednotka má své nesporné výhody. Mohla

jezdit na hlavních elektrifikovaných tratích a pak klidně přejet na lokálku, stačilo stáhnout sběrač a nastartovat motory. Ale co ty papíry? Bez nich se přeče jezdit nesmí...
Pavouček hned v pondělí ráno běžel na úřad. Vyplnil všechny formuláře, odevzdal je na vrátnici a čekal. Čekal hodinu, dvě, pak ještě asi deset minut, když vtom se zjevil velký pan Ouřada a výhružně mu pokynul prstem, stejně jako před nedávnem Pavouček svým kamarádům z depa. „Proč jsi za mnou nepřišel včas?!“ zlobil se. Ale pak smířlivým tónem dodal: „Víš ty, co? Já vám ty papíry dám. Mně se totiž kříženci líbí!“ Pavouček v duchu zajásal. „Ale mám jednu podmínku,“ pokračoval pan Ouřada, „a to že zkřížíte Regio-Spidera se CityElefantem!“ A tuze se začal při té představě smát, tak smát, že slzami zamokřil vyplněné formuláře. Ale Pavouček se nesmál a musel se opřít o okénko vrátnice. Udělalo se mu totiž poněkud nevolno.

© Česká
Tati

Text: Pavel Frej, ilustrace na dvoustraně:

CESTOPIS

SRBSKO

Text a foto: Pavel Frej

Táhneme na Bělehrad!

Se švejkovskou inspirací a stejně nadšeným zvoláním jsme vyrazili coby florbalový tým na „soustředění“ na Balkán. Využili jsme poslední sezonu, kdy jezdil přímý denní spoj Praha – Bělehrad, a těšili se, jak oživíme a naši sportovní energii nabijeme chudou, zanedbanou a ranami válek zdeptanou bývalou jugoslávskou metropolí. Jenže jsme se tuze mýlili...

Srbsko

Hlavní město: Bělehrad

Rozloha: 88 361 km²

Počet obyvatel: 7,164 milionu (2013)

Měna: srbský dinár

Pohled na Bělehrad od Zemunu

Tak zaprvé – nejsme žádný profesionální sportovní tým. Hrajeme za Sokola, nosíme si na trénink prezůvky, a pokud k nám přijde na hostování nějaký technicky nadaný frajírek, několika ranami florbalovou hokejkou mu dáme za vyučenou. Takže největší událostí v dějinách našeho skromného týmu se stala výměna praskajících parket a zatlučení všech život ohrožujících hřebíků v karlínské tělocvičně během sedmé sezony. To Bělehrad už zažil větší vzestup, o to horší rány i poválečnou kocovinu.

Za krásnými Srbkami

Vycházíme z historické budovy nádraží s batohy na zádech a kdo z nás očekával, že se k němu vrhnou chudé žebrající děti jako například v Albánii ke všem turistům ze Západu, byl na omylu. Čekala nás sice zjizvená, ale vzkvétající a dnem i nocí pulzující dvoumilionová metropole. Staříčké tramvaje a trolejbusy mezi novými, víceprúdové magistraly, pompezní kruhové objezdy. A kdo by čekal, že se na nás jako bačůžkáře ze Západu vrhnou místní chudé slečny se žádostmi o podpis do svých deníčků, byl taktéž na omylu. Už po deseti minutách chůze podél jedné z rušných městských magistral jsme dospěli k poznání, že Česky nejsou nejkrásnější holky na světě. Ty srbské se jim minimálně vyrovnají. A hlavně – my je ani zbla nezajímali. Měly jiné sportovní hvězdy, dobře rostlé Srby oděné do teplákových souprav o třech pruzích a v ruce s klíčky

Skadarlija a neodbytní hudebníci

Posezení u jednoho z „hladových oken“, v pozadí mor jménem McDonald

k bavorákům nebo medákům, byť mnohdy postarším. Prostě, když nemáš tři pruhy na nohavicích a hvězdu na kapotě, jako bys nebyl. „Ty vole, čumte na to, já se zblázním,“ halekal nezřízeně náš samozvaný vůdce Emil a děkoval bohu, že ho sem dovedl. Přitom se otáčel za každým objektem hodným jeho zájmu, div si nevykroutil krk, a požádal nás o malou pauzu: „Taky je vám tak horko?“

Za výborným jídlem

Vybrali jsme si venkovní posezení ve stylové „putyce“, samozřejmě s výhledem na pěší a zaveleli jsme „nějaké dobré pivo“ toužíce započít s ochutnáváním specialit místní kuchyně. A co se nestalo, hbitý číšník, který k domluvě nepotřeboval ani angličtinu, nám donesl táč plný „Staráčů“. Ano, čtete dobře, takhle jsme dopadli. Ne že by Staropramen působil zdravotní problémy, ale přece jen jsme ho považovali za trochu nudné europivo a na Balkán jsme rozhodně nešli ochutnávat nudu. Když číšník viděl naše otrávené pohledy, ukázal na další restaurace na ulici a potvrdil nám, co jsme už tušili. Staropramen výrazně expanduje, nejen že v Bělehradě otevřel v poslední době několik značkových restaurací, Srbové ho navíc považují za dobré pivo. „Takže kde je problém?“ ptal se nás trochu podrážděně. Možná jsme fakt už moc „pivně“ zhýčkáni. Náladu nám zvedlo „kikiriki“, tedy drobné chuťovky k pivu zdarma ve stylu tapas.

ČEKALA NÁS SICE ZJIZVENÁ, ALE VZKVĚTAJÍCÍ A DNEM I NOCÍ PULZUJÍCÍ DVOUMILIONOVÁ METROPOLE.

Naše žaludky jsme utěsnili u jednoho z mnoha pouličních hladových oken, jak se jmenují rychlá občerstvení s balkánskou nabídkou. Pljeskavica, čevapi nebo ražnici ve výborném pita chlebu a na výběr bohatá zeleninová příloha, čerstvý sýr nebo jogurt nevýjímá. A za cenu více než slušnou. Do hladových oken jsme pak mířili pravidelně, rána jsme zase zahajovali v některé z mnoha voňavých pekáren s ještě teplými croissanty a koblížky, jejichž těsto bylo krásně nadýchané a náplň ukázkově krémová.

Zklamání během pobytu, co se týče gastronomie, způsobila jen návštěva turisticky vyhlášené ulice Skadarlija, tady nemáte ani chvíli času na rozjímání, naháněči či naháněčky se můžete přetrhnout, abyste si ke své

Po válečné stopě

Největšího rozmachu dosáhlo Srbsko ve 14. století za cara Štěpána Uroše Dušana, který je považován za takového srbského Karla IV. Pak už to šlo, jak se říká, z kopce. Vzhledem ke své poloze čelilo Srbsko často nájezdům jižních národů a dlouhá staletí také bylo pod orientálním vlivem Osmanů. Problémy relativně zaostalé a nestabilní země však vyvrcholily ve 20. století a jejich černá stopa je patrná dodnes. Začalo to balkánskými válkami, které předcházely 1. světové válce. Byť se Srbsko distancovalo od atentátu na císaře Ferdinanda, který provedli mladí srbsí nacionalisté z Bosny, válečná rukavice již byla hozena. Ustanovení království Jugoslávie pak v roce 1929 sice na jednu stranu znamenalo sloučení mnoha balkánských národů do jednoho funkčního a propojeného celku, na druhou stranu ani teorie tzv. jugoslávské národnosti nepomohla obyvatelům se ztotožněním, neboť neměla žádný historický ani etnický základ. Po etnických čistkách během 2. světové války se Jugoslávie stává klasickou socialistickou zemí s neúprosným komunistickým režimem, do jejíhož čela se postavil Josip Broz Tito. Brzy se však dostává do sporu se Stalinem (Sovětským svazem), což mělo za následek rozkol ve vzájemných vztazích, na druhou stranu však i určité uvolnění v oblasti mezinárodních vztahů, ekonomiky a kultury. Ani silná Titova osobnost a pevná ruka však nemohla předejít nahromaděným problémům. Po jeho smrti v roce 1980 se začíná projevovat ekonomická i národnostní krize, což vede k občanské válce v 90. letech a rozdělení federace. Jako poslední se v roce 2008 prohlásilo za samostatný stát Kosovo, který mnozí Srbové dodnes neuznávají. A Bělehrad, jako hlavní město bývalé Jugoslávie, stál v posledních konfliktech vždy ve středu dění.

návštěvě vybrali právě jejich malebnou hospůdku. Pocítíte to samozřejmě i na cestách, byť ve srovnání například s Budapeští se stále jedná jen o jejich zlomek. Co ale zážitek ještě o stupeň snížilo, byla skutečnost, že naháněčka vidouc bezbranné euroturisty k našemu stolu nahnala i místní folklórní skupinu, která nám znepříjemňovala celý oběd a očividně chtěla zaplatit. To jsme odmítli a plamen srbské horkokrevnosti byl najednou zažehnut. Celé nedopatření spravilo až poměrně slušné spropitné.

Za pomníky socialismu

Ubytování nám Emil zamluvil přes internet u jednoho mladého Srba, který pronajímal svůj čtyřpokojový byt v nevzhledném městském paneláku u rušné silnice, zatímco svoji rodinu přestěhoval po nezbytnou dobu na venkov. Výtah s ulepenými tlačítky, dveře anonymních bytů pospané číselnými kódy,

rámy oken z kovu, takže pořádně netěsnilo, a klasické umakartové jádro s plechovou vanou. Takhle bydlí většina obyvatel. V kontrastu s tím je až s podivem, jak o sebe obyčejné srbské ženy a dívky pečují, kopírují módní trendy, ověšují se značkovými kabelkami a nazouvají pravé conversky. Především ve čtvrti Novi Beograd působí paneláková zástavba poněkud nuzně a výraznou, pro mnoho citlivých architektů možná až brutální dominantu města tvoří Genex Tower. Jde o jakási bělehradská dvojčata, která jsou se svými 119 metry nejvyšší budovou města (a jednou z nejvyšších v jižní Evropě). Byla postavena v roce 1980 a nesla název Yugotours. Na vrcholu jedné z věží byla vybudována vyhlídková restaurace, v roce 1996 uzavřená.

Konec rozjímání, přišel čas na pohyb, přeci jen jsme na jakémsi soustředění. Míříme dolů k řece. Procházíme kolem rozpadajících

INZERCE

Pomáháme udržovat tibetskou kulturu živou. Pomáhejte v Himálaji s námi.

most

www.protibet.cz

cích se budov na ulici Nemanjija, které tu stojí jako smutné artefakty a hmatatelná připomínka balkánských válek. Teprve při pohledu na budovy zasažené při bombardování silami NATO přímo v centru města si uvědomíte, v jakém nebezpečí se ocitli všichni obyvatelé města a v jakém režimu tu asi museli roky žít.

Za panem Djokerem

Když však dojdeme k řece Sávě, rázem se ocitáme v trochu jiném Bělehradě. V Bělehradě západního ražení. Upravené parky, zcela nová bruslařská dráha a cyklostezka, nespočet zábavních atrakcí a restaurací. Sem se chodí sportovat, jen tak korzovat, za dobrým jídlem, ale také za nočním životem. Desítky hausbótů zakotvených u břehu, které fungují přes den jako restaurace, se na noc proměňují v bary a stylové diskotéky. V jedné z půjčoven jsme si pronajali horská kola a vyrazili na výlet podél řeky. Projeli jsme pod pevností Kalemegdan, z jejíhož vrcholu je možné pozorovat soutok evropského veletoku Dunaje a Sávky, a zamířili do atmosférické čtvrti Zemun. A zase bylo na co koukat. „Ty vole, foť to!“ křičel na mě Emil, „tohle je ráj!“ Když se však s některými ze slečen snažil seznámit, podívaly se na něj nevěřícně,

Djokovićova restaurace ve čtvrti Novi Beograd

Tréninková hřiště u Kalemegdanu

jako by mu čouhala sláma z bot a jako by si pomyslely: proč si ten ošklivý mladík ve florbalových trenýrkách ničí přirození na tvrdém sedátku horského kola z půjčovny?

Oblast Ada Ciganlija kolem řeky Sávky s poloostrovem, písčnými plážemi, mnoha restauracemi nebo piknikovými stoly nabízí místním nespočet možností k odpočinku i pohybu. A že ho tu bylo! Chvilími si připadáte jako na hezkém letním táboře. Srbové vůbec mají vřelý vztah ke sportu. Nejen, že ho aktivně provozují, ale při fandění mohou „vybít“ trochu té horkokrevné balkánské nátury. K nejoblíbenějším srbským sportům vždycky patřil fotbal nebo basketbal. Poslední dobou však obrovsky vzrostla popularita tenisu. Nejvíce se o to zasloužil místní rodák, přezdívaný jako „vtipálek“, jeden z nejlepších tenistů historie, světová jednička Novak Djoković. A hodně rodičů teď nahání své děti na kurty podstoupit tvrdý dril, každý by chtěl mít svého Novaka nebo Anu (Ivanovičovou). Ale oblíbený Djoker zůstává pro Srby především vlastencem. Kromě jiných mu v roce 2011 srbský patriarcha Irinej udělil nejvyšší církevní vyznamenání Řád svatého Sávky I. třídy za jeho náklonnost k církvi a podporu Srbů. Je také držitelem Řádu republiky Srbské. Pod svou značkou „Novak“ provozuje

Turistické zajímavosti

Chrám svatého Sávky

Jedná se o největší srbský pravoslavný chrám; po svém dokončení by se měl stát největším jak na Balkáně, tak v pravoslavném světě vůbec. Budován je (s přestávkami) již několik desetiletí; a to na místě, kde se věří, že byly roku 1595 Sinanem Pašou spáleny ostatky zakladatele srbské pravoslavné církve, svatého Sávky (Rastka Nemanji).

Trg republike

Jedno z nejrozhlednějších a nejhezčích náměstí v Bělehradě, místo setkání mladých lidí. Jako si Pražané domlouvají schůzky pod svatým Václavem, setkávají se Bělehradčané u sochy Michaila Obrenoviče, osvoboditele města od Turků.

Avala

Televizní věž vybudovaná na stejnojmenném kopci vysoká 204,5 m. Stojí na místě původní věže, zničené bombardováním NATO v roce 1999. Název „Avala“ nesl i přímý denní spoj kategorie EuroCity, který jezdil mezi Prahou a Bělehradem naposledy v jízdním řádě 2014.

Skadarlija

Historická bohémská čtvrť v centru Bělehradu, kde se nachází nespočet restaurací a kaváren. Kdysi bývala oblíbeným místem herců, malířů a spisovatelů. Nejstarší restaurací na Skadarliji je kafana Tri šešira, otevřená roku 1864 v domě, kde bývala kloboučnická dílna.

Muzea

Například Muzeum Nicola Tesly, muzeum Červené hvězdy Bělehrad nebo Titovo mauzoleum.

Náměstí Tašmajdan

Park, v němž dnes stojí památník dětem zabitým při náletech NATO. Na náměstí také stojí budova rádia a televize (RTS) zničená při náletu v dubnu 1999. Tehdy zemřelo 16 zaměstnanců.

v Bělehradě tenisové centrum, restauraci nebo nadaci na podporu vzdělávání dětí. A fandí i místním klubům – mimo jiné legendární Červené hvězdě Bělehrad.

Za živelnou energií

Ted' nemám na mysli (podle encyklopedií) nejvýznamnější srbského rodáka, uznávaného vynálezce a konstruktéra Nicola Teslu. Na praktické ukázky jeho práce se můžete zajít podívat do jeho muzea. Aktuálně však

SRBOVÉ FANDÍ SPORTU A AKTIVNĚ HO I PROVOZUJÍ. FOTBAL, BASKETBAL A V POSLEDNÍCH LETECH SAMOZŘEJMĚ TENIS.

vyvstala otázka: co s načatým večerem? „Jde se pařit!“ zavelel suše Emil, který se nenechal odradit četnými nezdary při navazování kontaktu. Vždyť Bělehrad je svou noční živelností proslulý. Jako by město v podvečer pomalu usínalo a kolem desáté, jedenácté znovu vzplanulo. Nechali jsme si poradit od našeho domácího, který dorazil do bytu zkontrol-

Bubble football (fotbal v bublině) jsme si prostě museli vyzkoušet.

Kalemegdan

Největší bělehradský park, kulturní a historický komplex, jehož dominantou je Bělehradská pevnost. Dnes v parku najdeme i Vojenské muzeum, zoologickou zahradu, pavilon umění a řadu restaurací a sportovních ploch.

Zemun

Původní městská část Bělehradu, která je se srbskou metropolí propojena socialistickým sídlištěm z jugoslávských časů Novi Beograd. Zemun je v naprostém kontrastu ke zbytku města a naskýtá se z něj krásný výhled na srbskou metropolí.

Palác Srbska

Jedná se rozlohou o největší budovu Srbska hostící 6 vládních ministerstev. Ve svých zdech ukrývá 744 kanceláří, 13 konferenčních místností, šest sálů, tři velké sály a dvě garáže.

Beogradjanka

Výšková budova, prostorový orientační bod. Výstavba probíhala v letech 1969 až 1979. V prvních několika patrech se nachází obchodní dům „Beograd“, v těch ostatních kanceláře a také sídlo několika bělehradských médií.

Parlament Srbska

Budova dokončená v roce 1936 v duchu akademického tradicionalismu s bohatými vnitřními výzdobami (architektonickými i uměleckými), které prováděli tehdy nejznámější domácí umělci a řemeslníci. Před hlavním vchodem bylo v roce 1939 postaveno sousoší známého sochaře Toma Rosandića s názvem „Igrali se konji vrani“.

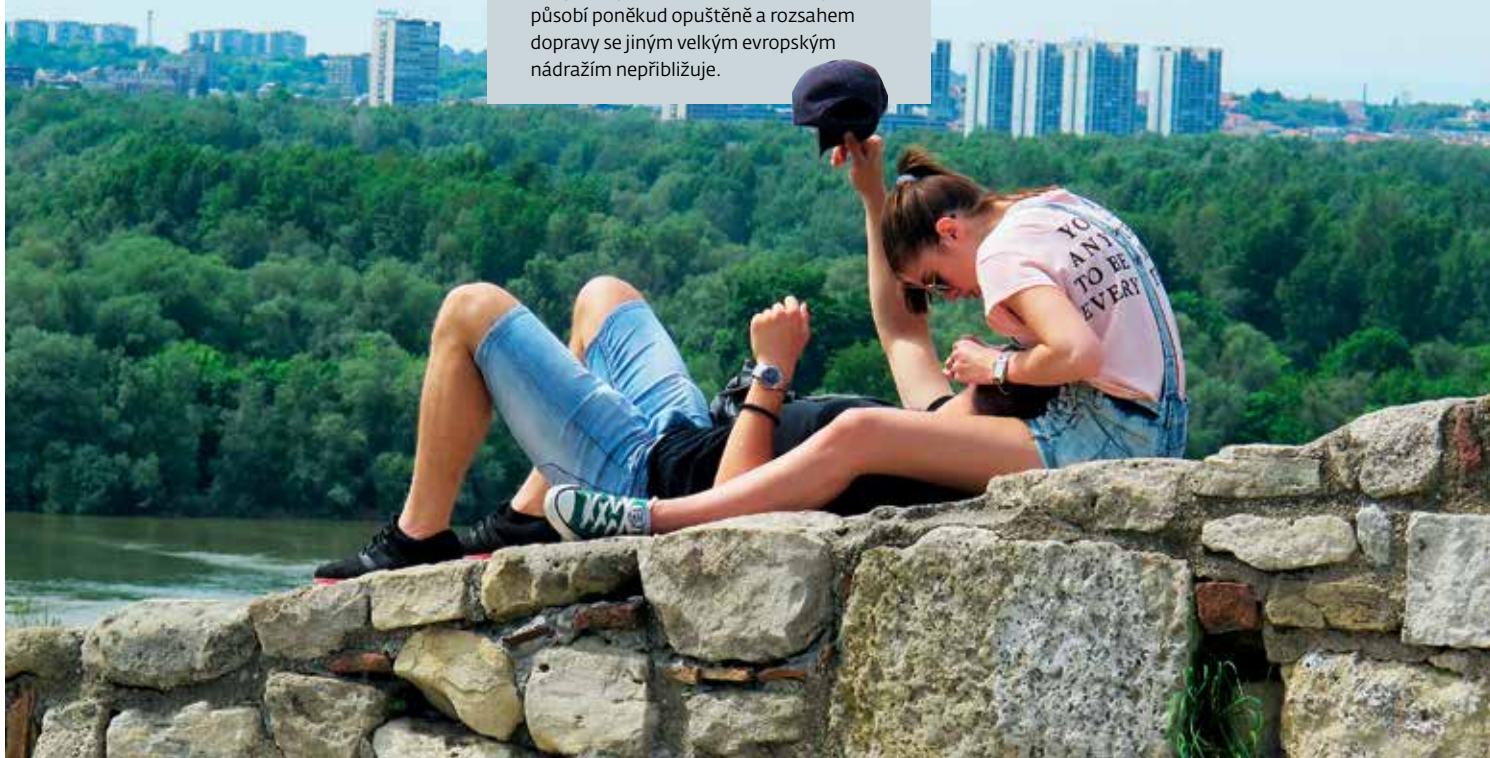
Knez Mihailova ulice

Jedna z nejstarších v Bělehradě, je pěší zónou vedoucí od Terazíí ke Kalemegdanu. Zde se nachází jak obchodní, tak kulturní centrum celého města.

vat, zda jsme mu nepoškrábali plechovou vanu, a vyrazili jsme do klubu elektrotechnické fakulty Bělehradské univerzity. Sem míří hlavně místňáci. „Ideální,“ šklebil se Emil a vydatně se postříkal značkovou voňavkou K-Classic.

Klub se nacházel v rozlehleém suterénu univerzitní budovy. Podél stěn blikaly jakési neony, možná ruční práce studentů a na stropěch zářivky, které obklopovala hejna hmyzu a pavučin. Dunění nekvalitních reproduktorů se rozléhalo chodbami. Otevřeli jsme těžké dveře a vstoupili. Klub byl napěchován k prasknutí. Hráli jakési srbské šlágry typu „jede, jede mašinka“ a všichni se mohli potřáskat. Stáli jsme tam trochu nesví a možná příliš zírání, až si nás všimla parta místních Srbů. Přišli nám dát lekci, ale zaříkávadlo „Čéka, Nedvěd nebo Praga“ působilo jako afrodiziakum. Objednali rundu zdejší verze zelené, jakéhosi odvaru z fíkového listu, ale nevím, zda se tomu dá věřit, chutnalo to jako odvar z babského ucha, mělo to výrazný hořkosladký podtext, skoro to nic nestálo a pili to všichni. Někdo mi ten odvar nalil na hlavu, byla tam vřava, takže netuším, zda se jednalo o naschvál nebo o náhodu. Každopádně jsem byl upatlaný od hlavy až k patě. O pár minut později přišel se zelenou hlavou i Emil.

Z oblíbené vyhlídky na Kalemegdanu je možné sledovat soutok Dunaje a Sávy.

na Bělehrad

Obnovené spojení

V jízdním řádu 2015/2016 lze pro cestu do Srbska využít sezonní přímé lůžkové vozy, které zajíždějí přes Bělehrad až do černohorského Baru. Nově je také možné ze směru z Ostravy využít přímé lůžkové vozy ruských železnic RŽD, které denně jezdí mezi Moskvou a bulharskou Sofií. Spoj projíždí Českou republikou v odpoledních hodinách a druhý den ráno přijíždí do Bělehradu. Obdobně lze cestovat i zpět s odpoledním příjezdem do ČR.

Stav infrastruktury

Jednou ze známek vyspělosti ekonomiky bývá stav infrastruktury. Zatímco u nás probíhají debaty o výstavbě vysokorychlostních tratí a celý proces přípravy se na náš vkus neúměrně protahuje, při cestě na Balkán si uvědomíte, že může být ještě hůř. Zatímco v České republice vlaky dosahují rychlosti 160 km/h, na Slovensku 140 km/h, v Maďarsku do Budapešti ještě 120 km/h, z Budapešti směrem na jih už jen 80 km/h a to přitom trať vede v rovinaté Panonské nížině, mírný šok přichází s překročením hranic se Srbskem. Rychlost na dlouhých rovných úsecích často nepřesahuje 40 km/h a na mnoha přejezdech se musí zpomalit na 20 km/h. Jako z jiného světa pak působí krátké rychlé úseky zrekonstruované s využitím evropských fondů.

Historická budova nádraží

Kdysi velkolepá, dnes spíše zanedbaná budova hlavního bělehradského nádraží byla vybudována v letech 1881-1885 jako součást mezinárodní železniční trati z Vídně do Istanbulu. Přestože se jedná o nejrušnější nádraží srbské metropole, působí poněkud opuštěně a rozsahem dopravy se jiným velkým evropským nádražím nepřibližuje.

Bělehrad

Emil se ale jen tak nevzdává, na florbale patří k největším srdcařům, byť jeho nevalné výkony s rostoucím věkem dál chřadnou. Vyhlédl si krásku na baru. Jmenovala se Milica. A byla milá, takový „miláček“. Dělal do ní celý večer, zatímco ona do sebe házela jednu zelenou za druhou. Vypadalo to, že se Emil konečně dočkal. Jenže pak přišel rozhodující okamžik téhle žhavé bělehradské noci. Emil

**NOČNÍ PRŮTRŽ MRAČEN
ZMĚNILA SUCHÉ CHODNÍKY
NA POTOKY VALÍCÍ SE VODY.**

potřeboval na záchod a požádal spoluhráče z útoku Pavla, ať mu hlídá místo. Hlídal. A víc než to. Když se Emil vrátil ze záchodu s novou várkou zelené na hlavě, myslel si, že zaúčinkoval bezdrátový přenos energie, o který se neúspěšně pokoušel Tesla. Milica se vášnivě líbala s Pavlem.

Za radostí ze života

Celý další den jsme dospávali, utěšovali Emila a pak vyrazili na kolečko hospoda – hladové okno – cukrárna – Milica. Jako poctivá studentka elektrotechnické univerzity čekala „u koně“ na náměstí republiky. Tak jsme Pavla nechali tokat.

Bělehrad vzkvétá a Bělehradani si užívají života, i když to neměli v minulosti jednoduché a budoucnost včetně snahy o vstup do EU není tak jednoznačná. Během našeho pobytu panovalo slunečné májové počasí, když jsme se však loučili s naším domácím, noční průtrž mračen změnila suché chodníky na potoky valící se vody. Ze zpráv jsme se pak doma dozvěděli, že na centrálním Balkáně přišlo tři dny a tři noci v kuse, což mělo za následek tragickou povodeň na řece Sávě. Pod vodou se ocitly i mnohé restaurace, sportoviště, hausbóty a cyklostezky v Bělehradě... Život je boj. To platí na Balkáně obzvlášť. ■

Ada Ciganlija

PŘISTANE U VÁS NOVÝ SUPERB? ZA PLNÝ TIKET LUXUSNÍ LIMUZÍNA

**V každém slosování Sportky můžete
od 13. 5. do 24. 6. 2016 vyhrát vůz Škoda Superb.**

**sportka
sazka**

BERNHARDT

Váš osobní krejčí od roku 1930

~~22 500,-~~

15 500,-

Oblek Reda Super 110's
+ košile na míru ZDARMA
výběr z více než 100 druhů materiálů

*akce platí do konce srpna

ŽELEZNICE 25 LET EUROCITY V ČR

Text: Petr Štáhlavský

První spoj railjet v Brně a zároveň současná podoba vlaku pojmenovaného po Antonínu Dvořákoví. Foto: Michal Málek

Dveře do železniční Evropy OTEVŘEL ANTONÍN DVOŘÁK

Příjezd prvního vlaku EuroCity do stanice Brno 2. 6. 1991. Foto: Ivó Mahel

Dnes již historická lokomotiva OBB řady 1146 před Břeclaví 16. června 1991
Foto: Ladislav Budín (2x)

V prvních letech provozu vlaku EC 8/9 zdobila čela lokomotiv loga vlaků EuroCity. Nejinak tomu bylo i v únorovém dopoledni roku 1992.

Druhý červnový den roku 1991 přepsal dosavadní historii tuzemské železnice. Z Vídně do Prahy přijel první spoj kategorie EuroCity. Nesl jméno hudebního skladatele, který kdysi prohlásil, že by dal všechny své symfonie za to, kdyby uměl sestrojít parní lokomotivu. V přeneseném smyslu slova se mu podařilo mnohem víc. Do tehdejšího Československa přivezl před čtvrtstoletím know-how a značku, jež se stala synonymem evropské kvality a komfortu. Československé státní dráhy tak udělaly první nesmělý krok mezi vyspělé evropské železnice s komfortními a rychlými vlaky.

Pád železné opony byl nutnou podmínkou pro jednání o komfortních a rychlých vlacích k našim sousedům na jih a západ. I socialistické Československo spojovaly přímé vlaky s Rakouskem, Spolkovou republikou Německo a díky přímým vozům dokonce s Paříží. Ale byly to vlaky pomalé. Na hranicích stávaly i hodinu, aby se uskutečnily všechny ty pasové a celní procedury, které měly zabránit pronikání imperialistických špiónů k nám, a naopak bránit útěku našich občanů na Západ. Ani vagony nebyly kdovíjak komfortní a moderní. Pokud byl v soupravě zařazen vůz z Rakouska, západního Německa nebo Francie, jednalo se ve srovnání s naším východním standardem o luxus. V porovnání s těmi skutečnými západoevropskými expresy to byl ale stále jen slabý odvar a vozy druhé, nebo dokonce třetí kategorie.

Po roce 1989 zdlouhavé kontroly na hranicích odpadly a cesta z Prahy do Vídně, Mnichova nebo Frankfurtu byla hned o desítky minut rychlejší. Pro splnění přísných podmínek transevropských expresů EuroCity,

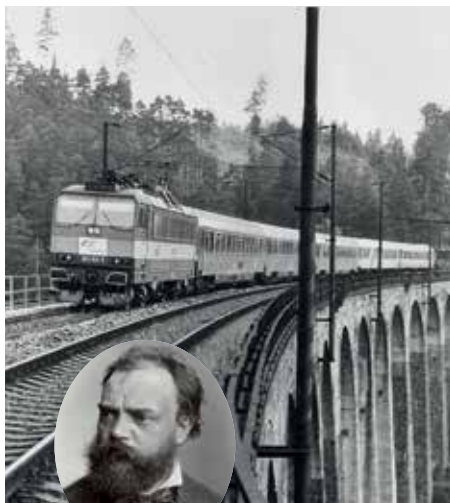

Foto: Ladislav Budín a Wikipedia

kteří koncem 80. let nahradily v celé Evropě předchozí úspěšnou generaci vlaků TransEuropExpress, to bylo ale málo.

Přípravy trvaly přes rok

Západoevropské železnice se už v polovině 80. let dohodly, že do nové sítě transevropských vlaků EuroCity zařadí jen ty nejlepší spoje. Proto si nastavily řadu podmínek, které musely vlaky splňovat. Byly to třeba nejlepší osobní vozy, ideálně s klimatizací. Pobyt na hranicích měl být co nejkratší a celní a pasové odbavení mělo probíhat za jízdy vlaku. Spoje měly nabízet výběr jídel a nápojů v restauračních nebo bistro vozech. Jednou z podmínek byla i nejmenší průměrná rychlost vlaků 90 km/h. Výjimku mohly získat jen spoje, které překonávaly mořské úžiny na trajektech nebo projížděly neobvykle náročnými horskými tratěmi s omezenou rychlostí.

Pro Československé státní dráhy to byly rok a půl po sametové revoluci doslova nesplnitelné podmínky. ČSD tenkrát neměly jediný klimatizovaný vagon. Dokonce nedis-

Titulka magazínu ČD pro vás s Antonínem Dvořákem poblíž Golčova Jeníkova. →

ponovaly ani obyčejnými rychlíkovými vozy 2. třídy, ve kterých by bylo jen 6 míst v oddíle. O rychlostech našich vlaků na konci 80. let nemluvě. Jen na 5 % tratí v celém Československu od Aše po Čiernou pri Čope mohly vlaky uhánět rychlostí 120 km/h a rychlost 140 km/h se nesměle testovala na pár kilometrech tratí na Moravě. Nepřipojit se k síti moderních západoevropských expresních vlaků EuroCity ale znamenalo promarnit neopakovatelnou příležitost revoluční euforie u nás i za našimi hranicemi. Navíc přivést do Prahy vlaky EuroCity znamenalo otevřít Československo turistům, obchodníkům a podnikatelům z celé Evropy a našim lidem zase otevřít cestu do vyspělých zemí.

V roce 1990, kdy se začal nový jízdní řád pro léto 1991 připravovat, stál před manažery tehdejšího odboru jízdního řádu ČSD nelehký úkol splnit všechny náročné podmínky, které si západní železnice pro síť EuroCity stanovily. A protože jsme pro takový projekt doma téměř ničím nedisponovali, bylo třeba najít spojence za českými hranicemi.

Hozenou rukavicí zvedli Rakušané

Nášim spojencem pro připojení se k transevropské síti EuroCity se nakonec stali Rakušané. Svoji roli určitě sehrály osobní kontakty mezi železničními odborníky, historická blízkost našich zemí i tradice expresního spojení v podobě vlaku Vindobona.

Rakušané pro zbrusu nový spoj Antonín Dvořák mezi Vídní a Prahou poskytli moderní

osobní vozy s klimatizací a dvousystémovou lokomotivu, která dovezla vlak z Vídně do Břeclavi. Dál už ho vedla jedna ze dvou speciálně vyčleněných a označených lokomotiv 363.164 a 363.165. ČSD dostaly za úkol obstarat restaurační vozy. Rychle se tak v tehdejších opravnách v ŽOS České Velenice spustila modernizace několika restauračních vozů z konce 70. let. Změnou prošel hlavně in-

Interiér 1. třídy řady Amz. Jedná se o vozy, které rakouské dráhy po roce 2002 modernizovaly a s příchodem railjetů nabídly k prodeji českým dopravcům.

teriér. Koženkové sedačky, čtyři na šířku vozu, nahradil textilní potah a pouze 3 místa. Nové byly lampičky s oranžovými textilními stínítky a úžasnou atmosféru nabídl bar provedený v tmavém dřevu s dvojicí půlkruhových stolků a šesticí pohodlných křesílek. Dodnes je tato modernizace interiéru jednou z neúspěšnějších. Postupně proběhla na dalších restau-

račních vozech, které vzorně reprezentovaly České dráhy vedle moderních vagonů německých, rakouských nebo švýcarských železnic na cestách do Hamburku, Curychu, Vídně a mnoha dalších velkoměst.

Socialistická infrastruktura

Vraťme se ale k našemu prvnímu vlaku EuroCity Antonín Dvořák. Železničáři totiž stáli ještě před jedním velmi těžkým úkolem, který pro ně připravila dosavadní socialistická orientace železnice na velké výkony. Byly jimi tratě, po kterých sice mohly jezdit neskutečně těžké vlaky, ale které byly příliš pomalé. Aby jel vlak co nejrychleji, bylo rozhodnuto projet všechny zastávky mezi Prahou a Brnem. Bylo to poprvé přibližně po dvaceti letech, kdy expres mezi Brnem a Prahou uháněl bez zastavení. Ale ani to nestačilo. Čechům se však podařilo obhájit rychlostní výjimku pro náročnou trať přes Vysočinu, především kvůli úseku mezi Havlíčkovým Brodem a Golčovým Jeníkovem. Vysočina se nechlubí velkými štíty jako Alpy nebo jiné hory. Její reliéf je přesto členitý s řadou údolí, kterými si tratě na konci 19. století klestily cestu v malých obloucích, velkých stoupáních, a proto jen s malými rychlostmi okolo 70 km/h. Přírodní podmínky jsou tam velmi drsné. Všichni to dobře známe z každoročního zimního silničního zpravodajství, kdy kvůli drsnému počasí bývají největší komplikace v provozu na dálnicích a silnicích právě na Vysočině.

Jídelní vozy WRm našly díky zdařilé rekonstrukci uplatnění i po nákupu nových klimatizovaných vozů od Siemens SGP Wien koncem devadesátých let.

Po překonání všech úskalí, měsících příprav a desítkách jednání přišel 2. června 1991 s napětím očekávaný den, kdy vyrazil z Vídně do Prahy první spoj EuroCity. Trať a nádraží lemovala řada fanoušků, kteří s napětím očekávali nezvyklý červený vlak rakouských vozů. Z Vídně vyjel ráno v 7 hodin 17 minut a do Prahy Holešovic přijel čtvrt hodiny po poledni.

Následovníci Antonína Dvořáka

Již následující rok po prvním příjezdu pravidelného vlaku EuroCity se na československých kolejích objevila další novinka v podobě kategorie InterCity. Jejím prvním zástupcem se stal vlak IC 174/175 Porta Bohemica propojující Hamburk s Prahou a s přestupní vazbou právě na EC 8/9 Antonín Dvořák. Další rok poté, tedy v jízdním řádu 1993/1994, se již s vlaky vyšší kvality doslova roztrhl pytel. Spojení InterCity doplnily vlaky IC 50/51 Karlštejn (Praha–Dortmund), IC 106/107 Praha (Praha–Warszawa), IC 168/169 Franz Kavka (Praha–Nürnberg) a vnitrostátní dvojice Ostravan a Jan Perner. Do prestižní kategorie EuroCity se pak přesunuly tradiční spoje Vindobona (Wien–Berlin) a Hungaria (Budapešť–Hamburk), doplněné o nováčky EC 104/105 Sobieski (Warszawa–Wien), EC 166/167 Albert Einstein (Praha–Bern) a EC 170/171 Comenius (Praha–Berlin).

Čtyři sta sedm kilometrů dlouhou trať urazil za do té doby nevídané 4 hodiny a 58 minut průměrnou rychlostí 82 km/h. Opačným směrem byla cesta ještě o 7 minut rychlejší. Nebylo to sice v limitu 90 km/h, přesto to byl u nás v Československu neskutečný výkon. I na dnes nejrychlejší trati mezi Prahou a Ostravou dosahovaly nejlepší expresy rychlosti jen málo přes 80 km/h a slavné mezinárodní expresy jako Balt-Orient nebo Hungaria jezdily mezi Prahou a Brnem přibližně o 10 minut pomaleji. Díky nonstop jízdě z Brna do Prahy ale dokázal „Dvořák“ dojet v prvním roce provozu nejednou i s deseti nebo patnáctiminutovým náskokem.

Ohromující, ale drahý servis

Cestovat v prvních letech provozu Antonínem Dvořákem nebo některým z nemnoha prvních vlaků EuroCity byl skutečně nevšední zážitek. Zatímco všechny ostatní vlaky včetně většiny expresů stále nabízely jen koženkové lavice a 8 míst v kupé, tady byly pohodlné sedačky potažené textilem a jen 6 míst v oddíle, ve kterém tiše šelvala klimatizace. Na rozdíl od všech ostatních vlaků zde cestující vítal prostřednictvím vlakového rozhlasu hlas stevarda, který zval také k posezení v restauračním voze a oznamoval blízkost zastávek. Novinkou byla také služba známá jako Servis am Platz v 1. třídě, kdy číšník z jídelního vozu naservíroval cestujícímu klidně celé menu až na jeho místo v kupé. To vše počátkem 90. let ovšem za poměrně velký příplatek 50 Kčs.

Dnes jsou tyto služby běžnou součástí desítek vlaků od nejmladších railjetů přes SC Pendolino, spoje EuroCity a InterCity až po mnohé Expresy. Řadu z těchto služeb, tehdy tak výjimečných, v současnosti nabízejí i obyčejné rychlíky. A nabízejí dokonce ještě víc.

Před 25 lety jsme si mohli nechat zdát o masovém rozšíření mobilních telefonů, tabletů a notebooků, nemluvě o internetu. A tak ani Antonín Dvořák na počátku provozu nenabízel nic z toho, co je dnes běžnou součástí stovek vlaků Českých drah po celé republice: elektrické zásuvky pro napájení drobné elektroniky cestujících, velké stoly pro práci během cesty, nebo dokonce wifi připojení k internetu. Na rozdíl od našeho prvního EuroCity, ve kterém kromě restauračního vozu nebyly v podstatě jiné doplňkové služby, jsou dnes v těchto vlacích běžná také místa pro vozíčkáře, vyhrazené oddíly pro cestující s dětmi nebo přeprava jízdních kol.

Sít se rozrůstá

V roce 1991 zaměřili první vlaky EuroCity také do Slovinska, Chorvatska a východní části Německa. V následujících letech se jejich počet u nás i v dalších postkomunistických zemích postupně zvyšoval, byť z počátku hodně nesměle. Bylo potřeba pořídit například nové vozy, které odpovídaly standardu těchto vlaků. Z počátku k nám začaly jezdit moderní vozy německých, rakouských nebo švýcarských drah. Později se k nim přidaly i nové vagony z Maďarska nebo Polska.

Teprve ve druhé polovině 90. let se naplno rozjela modernizace našich osobních vozů, které splnily základní podmínky pro provoz v prestižní evropské síti rychlostí aspoň 160 km/h. Pro mnohé německé tratě to už bylo málo, a tak je následovala první série 45 osobních vozů typu UIC-Z1 s tlakotěsnou skříní, klimatizací a rychlostí až 200 km/h. Pomalu se u nás rozjela také modernizace tratí, která se projevila ve zvyšování rychlosti a zkracování cestovních časů. „Stošedásátkou“ se u nás rozjelo prvních osm vlaků EuroCity z Prahy do Břeclavi v únoru 2001.

Za 25 let prošla síť vlaků EuroCity v České republice i v Evropě mnoha změnami. Není to jen velké rozšíření služeb, počtu vlaků nebo tratí, po kterých jezdily. Jeden z vrcholů byl kolem roku 2000, kdy jezdily přímé vlaky EuroCity z Prahy do Curychu, Mnichova, Paříže, Frankfurtu nad Mohanem, Hamburku, Vídně, Budapešti nebo do Varšavy. Napříč přes Moravu spojily Varšavu s Vídní a Budapeští. Během čtvrtstoletí jejich existence byly zavedeny i přímé vlaky do slovinské Lublaně, dánského Aarhusu, polského Krakova, srbského Bělehradu, severoněmeckého Kielu nebo na ostrov Sylt v Severním moři.

Vysokorychlostní vlaky pokořiteli

Jenže technický vývoj jde i na železnici mílovými kroky kupředu. Jak byly v 80. letech vytlačeny transevropské expresy TEE novými vlaky EuroCity, začaly v uplynulých letech vytlačovat klasické spoje EuroCity nové rychlovlaky. O slovo se přihlásila i konkurence v podobě nízkonákladových leteckých společností a levné autobusové společnosti. Místo pomalé, jen 200 km/h jedoucí klasické soupravy osobních vozů EuroCity Heinrich Heine z Prahy přes Drážďany a Frankfurt do Paříže, tak uhánějí krajinou rychlovlaky ICE a TGV rychlostí až 300 km/h.

Tento trend se pomaloučku začíná prosazovat i v České republice, když čtvrt století starý koncept na naší první lince EuroCity mezi Prahou a Vídní nahradily moderní netrakovní vysokorychlostní soupravy railjet. Doufáme, že brzy začnou síť vlaků EuroCity doplňovat a pak i nahrazovat nové vysokorychlostní spoje i na dalších linkách, aby se Česká republika v příštích letech znovu nestala bílým místem na železniční mapě rychlých a komfortních osobních spojů Evropy, jako tomu bylo do roku 1991. ■

ČD

PRUVODCE

**VLAK+ Festivaly
Sázavafest, Rock for People**

**Můžete potkat ve vlaku
Pavel Tuma**

**ČD Bus
Poznejte krásy Šumavy**

Články v této rubrice mají pouze informativní charakter.
Přeprava ve vlacích ČD se řídí tarifem TR 10 a SPPO.

VLAK+ FESTIVALY

Sázavafest láká na to nejlepší z domácí scény i na zajímavé zahraniční interprety

Šestnáctý ročník Sázavafestu se opět uskuteční v magickém prostředí zámeckého lesoparku ve Světlé nad Sázavou. Letos se na multižánrový festival můžete vypravit od 4. do 6. srpna. Ten, kdo přicestuje vlakem ČD, bude mít zpáteční cestu zdarma.

Akdo letos na festivalu vystoupí? Ze zahraničních interpretů se můžete těšit na M.I.N.E. Tento sólový projekt Markuse Meyna, frontmana legendární elektronické skupiny Camouflage, si odbude českou premiéru právě na Sázavafestu. Další hvězdou festivalu se stanou Final Stair, Kitty in a Casket či německá zpěvačka Meg Pfeiffer. Z česko-slovenské scény se na Sázavafestu objeví například Chinaski, Monkey Business, Mig 21, Ewa Farna, Majk Spirit, Ine Kafe, Michal Hrůza, Xindl X, Wohnout, Sto zvířat, Vladimír 518 nebo Slza. Mezi hlavní hvězdy se zařadí také slovenská skupina No Name. Ta letos slaví 20 let na hudební scéně a pro Sázavafest připravuje speciální vystoupení s českou kapelou Chinaski.

Držitelé platné In Karty mohou využít slevu 10% na vstupné při koupi vstupenek on-line v předprodejní síti Ticketspot na základě uvedení čísla In Karty. Sleva se vztahuje pouze na standardní ceny vstupné do 6. srpna 2016. ■

VLAK+

Díky nabídce VLAK+ Sázavafest získáte výhodnou zpáteční jízdenku do 2. třídy se slevou 50%. Jízdenky s touto slevou mohou být vystaveny z kterékoli železniční stanice nebo zastávky ČD výlučně do cílových stanic Světlá nad Sázavou nebo Světlá nad Sázavou město. Pro uznání slevy je třeba jízdenku před cestou zpět nechat orazítkovat na stánku Českých drah v areálu festivalu. Ve Světlé nad Sázavou zastavují rychlíky jezdící na trase Praha – Kutná Hora – Havlíčkův Brod – Žďár nad Sázavou – Brno.

Sleva
10 %
na Ticketspot.cz

Zámek Světlá nad Sázavou

Pokud si budete chtít odpočinout od ruchu festivalu, určitě si nenechte ujít návštěvu zámku ve Světlé nad Sázavou, který je od roku 2014 otevřen široké veřejnosti. Nabízí čtyři prohlídkové okruhy (Expozice historického evropského skla, Expozice historických hodin, obrazů a soch, dva dětské okruhy Království panenek a Na Sázavě). K dispozici je návštěvníkům příjemná kavárna Ladurée. Nově jsou zde také otevřeny zámecké apartmány. Pro letošní turistickou sezonu jsou připraveny různé kulturní akce zaměřené na rodiny s dětmi, jako například Pohádkový les, Slavnosti Karla IV. či Svět hraček a tvoření. Více informací naleznete na www.zameksvetla.cz. Po předložení platné jízdenky nebo In Karty obdrží zákazníci ČD slevu 10% na vstupné. Akce platí do konce října 2016.

Na ROCK FOR PEOPLE za hudebními legendami

Jeden z největších českých festivalů, Rock for People, bude letos psát již 22. ročník ve své historii. Tradičně se odehraje ve Festivalparku v Hradci Králové a opět v obvyklém termínu na začátku letních prázdnin. Tedy od neděle 3. července do úterý 5. července.

Letos se na festivalu představí například legendární zakladatelé a průkopníci tripu Massive Attack, punkrockoví matadoři The Offspring, metalcoreví Bullet for My Valentine, řízní rockeři Five Finger Death Punch, současné hvězdy žebříčků The 1975, vyhledávaní Skillet, skotský indie zázrak Chvrches nebo fanoušky i hudebními kritiky oceňovaní Enter Shikari.

Vstupenky na tři dny z časově omezené edice v ceně 1 650 Kč lze zakoupit na adrese www.rockforpeople.cz/vstupenky/. Novinkou předprodeje jsou juniorské (15-17 let) lístky za 900 Kč. V prodeji jsou také speciální vstupenky pro seniory, děti i držitele průkazu ZTP. Více informací na www.rockforpeople.cz nebo na facebooku. ■

VLAK+

Do Hradce Králové se pohodlně dostanete vlaky ČD ze všech koutů České republiky. Z hlavního nádraží bude pro přepravu do Festivalparku opět zajištěna bezplatná autobusová doprava. Pro návštěvníky festivalu je připravena zvláštní tarifní nabídka VLAK+ Rock for People 2016. Jedná se o zpáteční jízdenku s platností od 2. do 6. července 2016, která je vystavena do stanice Hradec Králové hlavní nádraží. V rámci této speciální nabídky je cestujícímu poskytnuta sleva 50%. Pro zpáteční cestu zdarma si stačí nechat na festivalu jízdenku orazítkovat u stánku Českých drah.

HURVÍNEK MÁ NAROZENINY, pojedte je s ním oslavit

Vydejte se za Hurvínkem do muzea plného loutek, kde se konají velkolepé oslavy jeho devadesátých narozenin. Držitel dětské jízdenky má vstup do expozice chrudimského Muzea loutkářských kultur zdarma.

Již neuvěřitelných devadesát let v květnu uplynulo od okamžiku, kdy se poprvé na prkna znamenající svět postavila nejznámější česká loutka – Hurvínek. Ve spolupráci s Divadlem Spejbla a Hurvínka, Supraphonem a dalšími institucemi se na velkolepých oslavách podílí i chrudimské Muzeum loutkářských kultur. Vedle dvou výstav nabídne v průběhu celého roku množství doprovodných akcí pro malé i velké návštěvníky, v nichž bude samozřejmě hrát hlavní roli sám oslavenec.

Výstavy

22. 3. 2016 – 8. 1. 2017

Výstava Spejbl a Hurvínek na poličke

Nahlédnutí do světa sběratele aneb tisíc a jeden Hurvínek z poliček nadšených sběratelů loutek.

2. 5. 2016 – 23. 10. 2016

Výstava Hurvínek má narozeniny!

Velká a hravá výstava pro celou rodinu vznikla ve spolupráci s Divadlem Spejbla a Hurvínka.

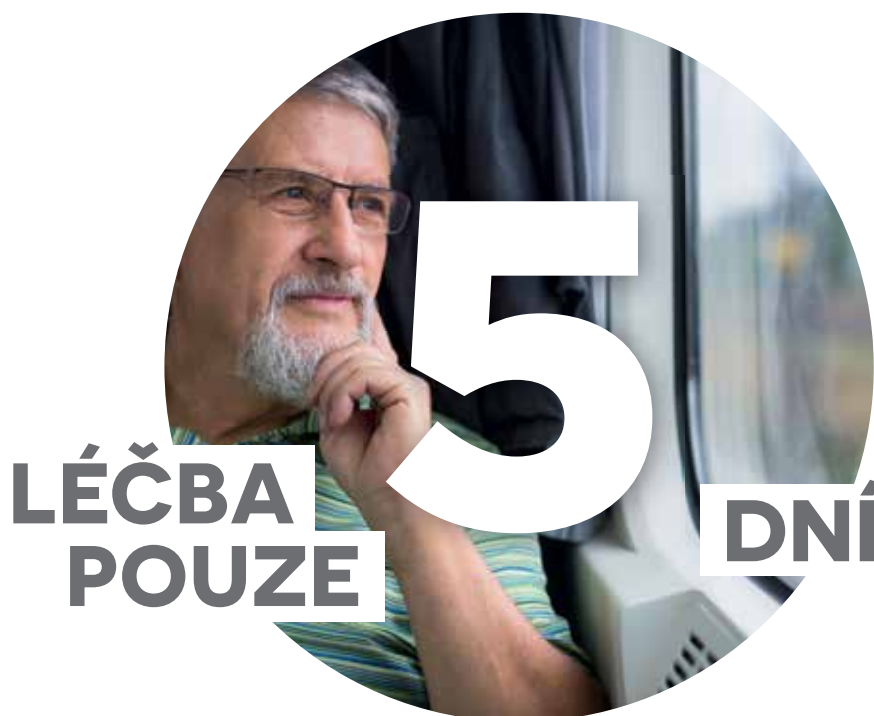
Ten do Chrudimi zavítá s celou svojí divadelní rodinou včetně psa Žeryka. Na Prvního má, v předvečer Hurvínkových devadesátin, otevřelo Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi velkou výstavu s názvem Hurvínek má narozeniny!, kterou do Chrudimi zapůjčilo Divadlo Spejbla a Hurvínka. Výstava návštěvníky provádí hravou formou celou devadesátiletou Hurvínkovou poutí do říše fantazie. Společně s oslavenecem si můžete rozbalit narozeninové dárky, zahrát si na divadelních prknech v hlavní roli a osvěžit si ty nejznámější Hurvínkovy hlášky a průpovídky. A kdo by to snad do Chrudimi nestihl, výstava bude od prosince k vidění i v Muzeu hlavního města Prahy.

Pro malé cestovatele připravily České dráhy ještě jeden dárek, a to Dětskou jízdenku, která bude sloužit jako volná vstupenka pro malého návštěvníka do muzea v Chrudimi. Takže hurá do vlaku. Informace o oslavách Hurvínkových narozenin v Chrudimi naleznete na stránkách www.puppets.cz. ■

~~RAKOVINA~~ PROSTATY

PROTONOVÁ LÉČBA

ABY VÁM NEUJEL VLAK

VÝHODY PROTONOVÉ TERAPIE 97% ÚSPĚŠNOST

- Léčba v 5 dnech
- Ambulantně
- Bezbolestně
- Se zachováním potence
- Žádné pleny

RIZIKA BĚŽNÉ LÉČBY NÁVRAT RAKOVINY 30 % OPEROVANÝCH

- Doba léčby 40 dní
- Pobyť v nemocnici
- Bolesti a nevolnost
- Impotence – 50 % operovaných
- Inkontinence – 30 % operovaných

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU OPUŠTĚNÝCH VLAKŮ mi vždy bylo líto

Od malička měl rád vlaky a stavěl si modely ve velikosti TT. Na tom by nebylo nic divného, kdyby si Pavel Tuma nesestavil tak trochu jiný vlak. Potřeboval k tomu pár vyřazených ošuntělých vagonů, které předělal k rozpoznání.

Text: Jitka Eisenhammerová, foto: Jan Chaloupka

Uvnitř si připadáte, jako byste procházeli útroby lidského organismu, občas se ocitnete u autohavárie, v cele předběžného zadržení či u soudu. Multimediální zážitek má jediný cíl: ukázat dětem drogovou problematiku hodně netradičně.

Jak děti reagují na zážitek v Protidrogovém vlaku?

Snažíme se odradit děti od drog nenásilnou formou. Chceme je inspirovat, nikoli šokovat. Ukazujeme jim, jak to může dopadnout, když nastoupí do špatného vlaku. Na rozdíl od klasických přednášek, které je nudí a které nazývají „bába u tabule“, tuto formu berou.

S čím se při procházce soupravou setkávají?

Vlak má šest vagonů, z toho pro účely protidrogového programu slouží zatím čtyři. Zkopírovali jsme místa, které děti běžně nenavštíví. Setkají se s drogovým doupem, barem, autohavárií, celou předběžného zadržení. Procházku po vlaku doplňujeme filmovou projekcí příběhu, který společně s lektory rozebírají. Děti se ptáme, kolik je bude stát,

Pavel Tuma (44)

Vystudoval stavební průmyslovku v Českých Budějovicích, věnoval se ilustrování knih. V 90. letech podnikal a od roku 2000 se věnuje vývoji virtuální reality a 5D technologii. První myšlenka na Protidrogový vlak vznikla v roce 2000. Loni na podzim souprava poprvé vyjela mimo Prahu. České dráhy jsou partnerem projektu a zajišťují dopravu Protidrogového vlaku do různých měst České republiky.

když začnou kouřit, jak si myslí, že bude jeden z hrdinů příběhu reagovat u výslechu. Nechceme nikomu nic vnucovat ani mentorovat, co se smí, a co ne. Pouze říkáme: je to tvůj život, až zabouchneš dveře tohoto vlaku, vyber si.

Na co se návštěvníci nejvíc ptají?

Nejvíce je zajímá, jestli je opravdu tak snadné spadnout do užívání drog. Hodně podceňují rizika kouření, protože si často myslí, že když si vybudují závislost na kouření, snadno se jí zbaví. A to je hodně musíme vyvést z omylu.

Jak vás napadlo zařadit do vlaku protidrogový program?

Odmalička jsem měl rád vlaky. A bylo mi líto, když jsem viděl spoustu opuštěných vagonů, které ležely ladem. Říkal jsem si, že by bylo super udělat ve vlaku pojízdné muzeum, které by mohlo jezdit mezi městy přímo za děti.

A proč se věnujete zrovna prevenci?

Měl jsem pár kamarádů, kteří do toho spadli, a v životě jsem nečekal, že velmi chytří kluci a holky dokážou klesnout do takového bahna. Měl jsem pocit, že musím něco udělat. Založil jsem nadační fond Nové Česko. Z nashromážděných prostředků se snažíme zvelebit muzea a dětská hřiště a vytvořit prostory, kde to bude děti bavit. Prvním produktem byl Protidrogový vlak.

Cestujete po železnici i jinak než pracovně?

Cestování vlakem zbožňuji, protože si odpočinu, otevřu notebook, knížku, noviny nebo jen diář. Pro mě je to relax a zároveň divadlo, které se odehrává za oknem. Protidrogový vlak jsem vlastně vymyslel na cestě z Tábora do Českých Budějovic.

Jakou trasu máte na železnici rád?

Co se týče soukromého cestování, mám rád Posázavské Pacifiky. Nasednu, pak s domorodci zajdu do nějaké místní hospůdky. Pracovně většinou cestuju mezi Ústím nad Labem a Brnem. ■

MĚNÍME LETIŠTĚ, ABY VAŠE DOVOLENÁ ZAČÍNALA U NÁS

- ✓ **Hlavní jídlo** v restauraci Praha již **od 81 Kč**
- ✓ **Prémiová restaurace The Globe** s hlavním jídlem **od 125 Kč**
- ✓ **Balená voda** v nápojových automatech **od 27 Kč**
- ✓ **Aerosnack** - pojízdný prodejní stánek s nabídkou **bagety/sendviče za 69 Kč**
- ✓ **Celoroční nabídka slev** produktů a služeb na letišti na **www.menimeletiste.cz**

Aeroparking

Zaparkujte přímo
na letišti

Kompletní nabídka parkování
na www.aeroparking.cz

*Platí při rezervaci online

**790 Kč
ZA 8 DNÍ***

Na Mighty Sounds pohodlně vlakem

Zažijte jedinečnou atmosféru na unikátním žánrovém festivalu Mighty Sounds, který se koná 22. – 24. července v Táboře na letišti Čápův dvůr.

Už dvanáctým rokem pořadatelé festivalu Mighty Sounds přivázejí do České republiky to nejlepší z punku, punkrocku, ska, rokenrolu, rockabilly, hardcoru a dalších spřízněných žánrů. Specialitou festivalu je fakt, že každoročně představuje hlavně zahraniční jména, která jsou doplněna tím nejlepším především z žánrové scény v ČR – zkrátka nic, co by připomínalo tzv. českou festivalovou klasiku.

Letos na Mighty Sounds vystoupí legendární Asian Dub Foundation, kteří díky tvrdému junglovému rytmu, dubovým basovým linkám, originálním industriálním zvukům, punkovým kytarám, samplům z tradiční indické hudby a dechberoucímu rap-ragga roztancují každého, kdo se ocitne v jejich blízkosti. V čele line-upu festivalu jsou i skvělí nadžánroví Irie Révoltés nebo Skindred z Walesu, kteří kombinují metal, rap a ska. Všichni příznivci melodického skate punku se mohou těšit na Lagwagon, Julian Marley zase

Foto: Vojtěch Florian

potěší milovníky klasického reggae. V programu ale figuruje celá řada dalších velkých jmen: The Casualties, The Locos, Perkele, Mad Sin, The Rumjacks, Pipes and Pints, Sto zvířat nebo Fast Food Orchestra.

Jako už tradičně chystají pořadatelé kromě pořádné porce živé muziky také bohatý doprovodný program v podobě divadelních vystoupení, nového cirkusu a DJs. Úspěch má každoročně také turnaj ve fotbale a nohejbale, U-rampa a grafiti stěna. To vše je doplněno o širokou nabídku skvělého nefestivalového jídla. Do 21. července je možné koupit lístek na festival od 1 390 Kč, veškeré informace o prodeji vstupenek

Vyhrajte vstupenky na festival Mighty Sounds!

Odpověď na soutěžní otázku zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 16. června. Pět z vás, kteří správně odpovědí, odměníme dvěma celofestivalovými vstupenkami na festival Mighty Sounds.

Jak se jmenuje vlaková zastávka, která je nejbližší areálu festivalu Mighty Sounds a ve které po celou dobu festivalu mimořádně zastavují všechny vlaky včetně rychlíků?

a o programu festivalu naleznete na www.mightysounds.cz. Na festival je ideální cestovat pohodlně vlakem. Všechny vlaky včetně rychlíků v době konání festivalu zastavují v zastávce Tábor – Čápův dvůr, která se nachází asi 10 minut pěšky od areálu. ■

ANDROID APP
TURISTA V MOBILU
turistavmobilu.cz

v aplikaci najdete přes
4000 tipů na výlet

půjčovny kol a trasy hledejte v aplikaci pod ČD BIKE

Užijte si jedinečnou

DOVOLENOU NA LIPNĚ

Vydejte se v létě do olympijského parku Rio-Lipno 2016 za zábavou a zároveň si dopřejte klidnou atmosféru v překrásné šumavské přírodě. To vše nabízí dovolená na Lipensku, které se pyšní cenou Evropská excelentní destinace.

V Lipně nad Vltavou se přímo na břehu jezera rozprostírá moderní apartmánový rezort Landal Marina Lipno, který je ideálním místem pro odpočinek. Právě zde prožijete dovolenou s nespočtem možností vyžití. Nechybí zde cyklostezky, národní park, přístavní restaurace, Stezka korunami stromů, dále také wellness a desítky výhod ke každému pobytu. Ať už se k „jihočeskému“ moři vydáte ve dvou či s početnou rodinou, v prostorných a plně vybavených apartmánech pro 2 až 10 osob vždy najdete potřebné zázemí a komfort pro vydařenou dovolenou.

Ráj cyklistů a in-line bruslařů

Lipensko je protkáno hustou sítí cyklotras a zároveň nabízí nádherné stezky pro in-line bruslení. Nejvíce oblíbená je nenáročná 18 km dlouhá Jezerní cyklo a in-line stezka, která vede podél břehu lipenského jezera přímo z rezortu Landal Marina Lipno do Frymburku, Frýdavy a Přední Výtoně zpět do Lipna nad Vltavou. Nabízí nádherné výhledy na jezero a nevšedním zážitkem je jízda převozem ve Frymburku z jednoho břehu na druhý. Vyzkoušet můžete také novou in-line stezku o délce 6 km, která vede z Horní Plané směrem do Nové Pece a je díky své nevidané šířce vhodná hlavně pro děti. Třetí in-line stezka z Nové Pece do Stožce vás provede územím Národního parku Šumava k překrásným meandrům řeky Vltavy v oblasti Mrtvý luh.

Kdo si chce dát na kole do těla, může třeba objet celé lipenské jezero nebo se vydat na Vítkův kámen k nejnávšně položenému hradu v Čechách, ze kterého se vám naskytne nejkrásnější výhled na lipenské jezero a při dobré viditelnosti rovněž uvidíte rakouské Alpy. Kvalitní kola a in-line brusle si můžete zapůjčit přímo v půjčovně rezortu Landal Marina Lipno.

Desítky výhod pro volný čas

Určitě se vám při pobytu na Lipně vyplatí mít u sebe kapsní turistický průvodce Grenzgenial. Tato malá, ale šikovná knížka obsahuje desítky poukazů na exkluzivní slevy 1+1 zdarma a další hodnotné výhody nejen z Lipenska, ale také z blízkého příhraničí v Rakousku. S průvodcem Grenzgenial, kterého pořídíte za 200 Kč v infocentrech nebo zdarma např. k pobytu v Landal Marina Lipno, získáte skvělou inspiraci pro svůj volný čas. ■

Hledáte inspiraci pro volný čas na Lipně? Podívejte se na web www.lipensko.com. Více informací o ubytování na Lipně najdete na www.landal.cz.

ČDBus

Do atraktivních částí Šumavy s ČD Busem

Až navštívíte všechny atrakce, které turistická střediska v okolí lipenské přehrady nabízí, vydejte se na výlet ČD Busem. Čeká na vás celá řada magických míst jedinečné Šumavy.

Chcete-li si odpočinout od rekreačních center, pak určitě využijte nabídky linky ČD ŠUMAVA Busu z Nového Údolí na Třístoličník. Dostanete se pohodlně až na hlavní šumavský hřeben a projít se můžete třeba na Trojmezí, kde se setkávají české, rakouské a bavorské hranice, nebo k Plešnému jezeru.

Dobrou kombinací poznávání přírody a památek je výlet vlakem na horu Kletř s rozhlednou a pak do vesnice zapsané na seznam UNESCO – do Holašovic. Tam všude můžete využít linku ČD ŠUMAVA Busu Český Krumlov – Kletř lanovka – Holašovice.

Novinka

Letošní novinkou v nabídce ČD, kterou využijí zejména cestovatelé ze vzdálenějších míst, kteří se chtějí rychle dopravit do centrální Šumavy, je linka ČD ŠUMAVA Busu Strakonice – Kvilda. Za dvě hodiny se tak dostanete rychlíkem ČD z Českých Budějovic či Plzně až do samého srdce Národního parku Šumava. Pokračovat pak můžete třeba na Bučinu k pramenům Vltavy.

Jízdenka zdarma pro diváky Divadla Kalich

Kupte si vstupenky na víkendová muzikálová představení Divadla Kalich konaná od května do září a získáte jízdenky zdarma na vlaky ČD. Divadlo Kalich si tuto akci připravilo pro všechny své mimopražské diváky.

Podmínkou pro získání jízdenek zdarma je nákup vstupenky k sezení v plné hodnotě a platba za vstupné převodem nebo platební kartou přímo na www.divadlokalich.cz. Akce platí na víkendové termíny muzikálů uváděné v období od 1. května do 30. září 2016. V červenci a srpnu představení neprobíhají. Vstupenky s touto výhodou je možné zakoupit od 18. dubna do 20. září 2016. Více informací naleznete na www.divadlokalich.cz/cestazdarma. Akce je platná po celém území ČR. ■

BlueTrains

úvod

galerie

připravujeme

diskuze

Elektrická lokomotiva E 422.0

360°

Čtveřice stejnosměrných lokomotiv řady 100 (do roku 1988 označovaná E 422.0) byla vyrobena v letech 1956 a 1957 tehdejšími závody V. I. Lenina (Škoda Plzeň). Stroje měly nahradit přesluhující lokomotivy na dvou jihočeských tratích Tábor – Bechyně a Rybník – Lipno napájených stejnosměrným napětím 1,5 kV. Zadáním byla univerzální lokomotiva použitelná jak v nákladní, tak osobní dopravě, pro kterou měla být vybavena netradičně i zavazadlovým oddílem. Vznikla tak nová řada, která od vzhledově podobné, ale větší řady 140, získala pojmenování Bobina, avšak s přídomkem „kapesní“. Z pravidelného provozu byly staženy koncem 80. let. V květnu 2016 se stroj E 422.0003 po rozsáhlé renovaci vrátil do Tábora, aby se stal jednou z hlavních hvězd muzejního provozu na Bechyně. ■

Základní technické údaje

Označení	řada 100, dříve E 422.0
Rok výroby	1956, 1957
Počet kusů	4
Maximální rychlost	50 km/h
Trvalý výkon	360 kW
Hmotnost	48 t

JUNIOR PROGRAM ČD

VLAK PLNÝ ÚSMĚVŮ již potřinácté

České dráhy vypraví i letos na Mezinárodní den dětí speciální vlak. Bude to opět Vlak plný úsměvů, který zamíří do Zlína na Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež. Jméno nemá jen tak náhodou, je plný úsměvů, protože veze děti za zábavou. Tradičně vlak pojedje z Pardubic, přes Choceň, Ústí nad Orlicí, Zábřeh na Moravě, Olomouc a Přerov do Zlína. Letos se přihlásilo rekordních 244 dětí a 17 vozíčkářů.

Aby dětem cesta lépe utekla, mají pro ně zaměstnanci Českých drah spolu s Uníí železničních zaměstnanců připraveny soutěže a dárky. Stejně jako každý rok je to nový Elfíkův sešit proti nudě číslo 6 a také kšiltovky s Elfíkem, které jsou nejen dárkem, ale i dobrým identifikačním znamením pro doprovod dětí. Některé děti, které s námi jezdí opakovaně, jich už mají celou sadu a rády se s nimi chlubí. Ve Zlíně pak

na malé návštěvníky čeká promítání dětských filmů a hlavně oblíbená návštěva zoologické zahrady, kterou zajišťuje MFF. Odpoledne se vrátí stejným vlakem zpět do svých domovů. Pro mnohé je to jediná možnost, jak si udělat výlet do Zlína na festival.

Manažerka Junior programu ČD Elen Mátéová

křížovka

Víte, milé děti, jak zní příjmení významného hudebního skladatele, který kdysi prohlásil, že by dal všechny své symfonie za to, kdyby uměl sestrojít parní lokomotivu? Náповědu najdete v rubrice Železnice.

Vůz tažený koňmi

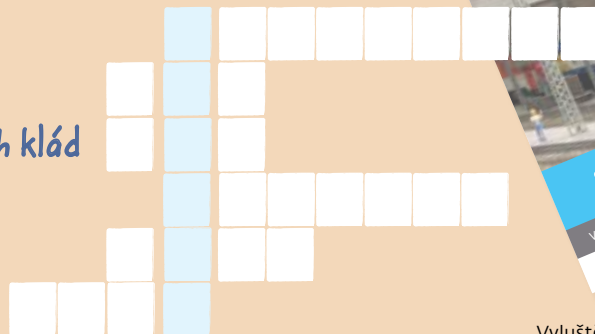
Adam a

Plavidlo sestavené z dřevěných klád

Les, ve kterém žije Rumcajs

První část dne

Nejslavnostnější pánský společenský oblek

Vyluštěnou tajenku zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 16. června 2016. Tři z vás, kteří správně odpovědí, získají rodinnou vstupenku do Království železnic.

SOUTĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

15% 10%
20% 50%
10% 15%
10%

1 Ve kterém českém klubu působí Pavel Horváth jako asistent trenéra?

- A FC Slovan Liberec
- B FC Viktoria Plzeň
- C AC Sparta Praha

2 Která firma získala zámek Napajedla v dražbě v roce 1935?

- A Škoda
- B Fatra
- C Baťa

3 Co je považováno za nejstarší a nejcennější památku obce Jablůnka?

- A kostel
- B kříž
- C sousoší

4 Jakou slevu získáte při koupi jízdenky VLAK+ Sázavafest?

- A 10%
- B 25%
- C 50%

5 Do kterého města zamíří Vlak plný úsměvů na Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež?

- A do Zlína
- B do Plzně
- C do Českých Budějovic

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal? *

* Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, nebo své odpovědi zasíláte poštou do 16. června. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Adresa:
Redakce ČD pro vás
České dráhy, a.s.
nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
Na obálku napište PRO CHYTRÉ HLAVY.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Výherci z minulého čísla:

KMB: Alena Plevová, Eva Odvárková, Michal Jureček
PONT: Ivana Paidarová, Hana Burešová, Josef Kroul

Správné odpovědi z minulého čísla:

1 – Tenkrát v ráji, 2 – Hospital Kuks, 3 – 15, 4 – 400 bodů, 5 – Karlovi IV.

Kompletní pravidla soutěže najdete na www.cdprovas.cz.

Hrajte o tři Kilometrické banky ČD za 2 200 Kč a o tři poukázky v hodnotě 1 000 Kč do obchodní sítě PONT.

LETOS FRČÍ SLOVENSKO!

Vydejte se s námi pohodlně na dovolenou

- přímé spoje do Tater,
na východní Slovensko a do Bratislavy
- do Tater nejrychleji SuperCity Pendolinem
- bezpečně nočními vlaky EuroNight
- bezstarostná přeprava autovlakem
- výhodně s balíčky
ČD Tatry Peak Pass

Aplikace
MŮJ VLAK

www.cd.cz/slovensko

České dráhy

Národní dopravec

Můj vlak, můj čas

Praha – Drážďany od 248,-

Praha – Berlín od 386,-

„Jezdím na služební cesty do Berlína. Ve vlaku pracuji a jsem stále online. Když si chci opravdu odpočinout, dám si dobré jídlo a pak klidný spánek. Mám čas jen pro sebe.“

Nakupujte na
www.cd.cz/eshop

České dráhy
Národní doprava